

Wychodzi codziennie rano.

Рукописів не зберігаємо.

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-КИ «ДІЛА» В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Телефоном від власного кореспондента.

пори встановлено уряд в такій складі: прем'єр, мін. шкільництва і судівництва о. д-р А. ВОЛОШИН, мін. заграничних справ ЮЛІЯ РЕВАЙ, який нині перебуває в Німеччині і там заступає інтереси нашої молодшої держави, мін. господарства і військових справ СТЕПАН КЛОЧУРАК, фінанси, комунікація і публічні праці д-р ЮЛІЙ БРЯШАЙКО, здоров'я і соціальна опіка д-р МИКОЛА ДОЛІНАЙ, внутрішні справи радн. ЮРІЙ ПЕРЕВУЗНИК. Тим зроблено дуже важкий крок для дальшої нашої будуччини, яким вірю, що є забезпечена можливість дальшої еволюції до кращого завтра. З Богом до кращої будуччини.

—

МІНІСТЕРСТВО КОМУНІКАЦІЙ ВИДАЛО
ТЕЖ НАКАЗ СЛУЖБОВИКАМ ПОШТ І ЗАЛІЗ-
НИЦЬ ВИКОНУВАТИ ПРАВИЛЬНО СЛУЖБУ,
Я ПОВИНУВАТИСЯ БЕЗ СПРОТИВУ НІМЕЦЬ-
КІЙ ВЛАДІ.

ВИДАНИЯ: А, Б.

Wychodzi codziennie rano.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (в нинішньому)	5.00 зол
чвертьрічно	15.00 "
піврічно	30.00 "
річно	60.00 "

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ 6-НИ «ДІЛА» В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Телефоном від власного кореспондента.

Обурює незвичайно характеристичний факт, що словацька Глінкова Гвардія пробувала вже заздалегідь обсадити Перечин, мотивуючи це тим, що маляри і так вже заберуть Карпатську Україну. Глінкових Гвардістів прогнали частини Карпатської Січі. Дальше характеристичним і ствердженням фактом є те, що словацька делегація мала тайну зустріч із мадярським повновласником у Комарні. Про те, над чим вони радили, не відомо. Але є всяка імовірність, що були це справи дуже близькі Карпатській Україні.

У Празі величезне пригніблення і схвлювання. Все населення обурене на б. прем'єра Берана, який підпадаючи підступним намовам словацького міністра Сідора, запустився був у такі заграничні комбінації, що вони мусили спричинити саме таку інтервенцію Німеччини, яка нині проявилася самостійністю Словацьчини і величезною загрозою самостійності Карпатської України. Ситуацію пробують рятувати президент д-р Гаха з міністром Хвальковським у Берліні. Вони оба просять німецький уряд і канцлера Гітлера, щоб узав теж протекторат над Чехією. Як відповідь канцлер Гітлер невідомо, а тимчасом німецька армія займає решту Моравії і вже обсадила Моравську Остраву, Фрідек і Містек, мабуть із тою нагальною метою, щоб закінчувати остаточно всяку чесько-польську гравницю.

Роман Іоліян.

„Дорогі браття і сестри, подаю вам до відома, що рішенням сойму Словаччини, яким проголошено її незалежність, змінилася також міжнародна ситуація Карпатської України, яка рішенням сойму має теж заявити себе незалежною державою. До того часу, поки сойм збереться, треба рішуче, щоб влада поробила відповідні заходи, щоб наша Карпатська Україна стала незалежною державою і про це повідомити всі сусідні держави з тим, що Карпатська Україна хоче з ними жити в найкращих сусідських взаєминах. До тієї

порі встановлено уряд в такій складі: прем'єр, мін. шкільництва і судівництва о. д-р А. ВОЛОШИН, мін. заграничних справ ЮЛІЙ РЕВАЙ, який нині перебуває в Німеччині і там заступає інтереси нашої молодшої держави, мін. господарства і військових справ СТЕПАН КЛОЧУРАК, фінанси, комунікація і публичні праці д-р ЮЛІЙ БРЯШАЙКО, здоров'я і соціальна опіка д-р МИКОЛА ДОЛИНАЙ, внутрішні справи радн. ЮРІЙ ПЕРЕВУЗНИК. Тим зроблено дуже важкий крок для дальшої нашої будуччини, яким вірю, що є забезпечена можливість дальшої еволюції до кращого завтра. З Богом до кращої будуччини.

ПРАГА, 15. III. ВСІ ЧЕСЬКІ РАДІОВИСИЛЬНІ ПОДАЛИ СЬОГОДНІ РАНО В 4. ГОД. КОМУНІКАТ ЧЕСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ТА НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА НАРОДНОЇ ОБОРОНИ НА ТЕЛЕГРАФІЧНЕ ДОРУЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ГАХИ ТАКОГО ЗМІСТУ:

МІНІСТЕРСТВО НАРОДНОЇ ОБОРОНИ
ПОДАЄ ДО ВІДОМА ВСІМ ВІЙСЬКОВИМ КО-
МАНДАМ, ЩО СЬОГОДНІ В 6. ГОД РАНО
ПОЧНЕ НІМЕЦЬКА АРМІЯ, СУХОПУТНЯ І
ЛЕТУНСЬКА ЗАЙМАТИ ЦІЛУ ТЕРИТОРІЮ
ЧЕХІ ТА МОРАВІ. НІМЕЦЬКІ АРМІ НЕ
ВІЛЬНО НІДЕ СТАВИТИ ОПОРУ. БО ЯКІНЕ-

БУДУТЬ ІНЦИДЕНТИ БУДУТЬ БРУТАЛЬНО
ЗДАВЛЕНІ. НЕ ВІЛЬНО ТЕЖ ПОЧИНАТИ
ПРОТИЛЕТУНСЬКОЇ ОБОРОНИ. НІЯКІ ВІЙ-
СЬКОВІ, НІ ЦИВІЛЬНІ ЛІТАКИ НЕ СМІЮТЬ
ПОКИДАТИ ЛЕТОВИЩА. ЧЕСЬКІ ВІЙСЬКА
БУДУТЬ РОЗБРОЄНІ. ВАЖНЕ МУСИТЬ БУТИ
ВДЕРЖАНІЙ СПОКІЙ.

МІНІСТЕРСТВО КОМУНІКАЦІЙ ВИДАЛОЖИТЬ НАКАЗ СЛУЖБОВИКАМ ПОЧТИ ЗАЛІЗНИЦЬ ВИКОНУВАТИ ПРАВИЛЬНО СЛУЖБУ І ПОВИНУВАТИСЯ БЕЗ СПРОТИВУ НІМЕЦЬКІЙ ВЛАДІ.

ПРЕСОВА ВІЙНА І ШВАЙЦАРСЬКА ДЕМОКРАТІЯ.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 8. березня 1939.

Перед війною говорилося, що преса є силою великою потугою в Європі. Війна зруйнувала дві потуги — Росію і Австро-Угорщину, більшовизм зруйнував третю — пресу, що при своєму великому значінні в поодиноких державах мала силу політичної зброї. Московський уряд позбавив пресу двох прикмет, що робили її чинником загально-європейської опії — правдоподібності і незалежності. І зробив її звичайним знаряддям урядової пропаганди.

Безпосередні шкідливі впливи на європейську, головню на західно-європейську пресу, адобув московський уряд, що зайшов до Ліги Націй, коли то не лише поодинокі журналісти, а навіть і поважні часописи не соромилися за добру платню йти на послуги московського імперіалізму в Європі. Загальній систематичній пропаганді веденій більшовиками урядово, не могли досить успішно протидіяти розсінні голоси у пресі демократичних країн, куди так докочувався гріш і брав на свої послуги поодинокі журналісти.

У спеціально тяжкому становищі опинилися чужинські кореспонденти, які в Світах не мали права свободної критики того, що там бачили. Вони ризикували, що скажуть їм покинути край, коли назинуть щось шкідливе для його внутрішньої чи зовнішньої політики.

І тепер уже в різних державах винтаються такий стан, що кореспонденти ворожих органів преси взагалі не дістають аніжально дозволу на вїзд. На видалення журналістів протина

сторона відповідає такими самими репресіями. При таких умовах прибирає праця пресових кореспондентів часом досить своєрідний характер. У спеціально тяжких умовах опинилися швайцарська преса, через геополітичне становище країни поміж трьома великоддержавами та через те, що має в себе відлани кімнати націй. Цей ріжконаціональний склад держави примушує її адержувати політичні форми і засади справжньої демократії, наскрізь відомі від тих, які панують у „великих демократіях“, отже омнати по змозі примусові ахиди супроти преси. Унижувати їх цілком супроти більшовицької і „соціалістичної“ преси розуміється не далось, женеваський „Journal de Nation“, як відомо, припинено, кілька інших денників дістало в останній часі острого. Ці розсудливі заходи швайцарського уряду все ж не охоронили цілком заступників преси царської преси в сусідніх державах. Три швайцарські журналісти, кореспонденти „Nouvelles de Saint-Gall“, Роберт Гольдс, „Газет де Тессен“, Жюль Поль Жюїзіан і „Газет де Тессен“, Жюль Педраціні, дістали цими днями від італійського уряду наказ у найкоротшому часі покинути Рим. Видалення трьох журналістів з Риму наробило досить галасу в пресі, про що старалася, розуміється, особливо протидіяти Італії, себто прихильники Москви. Тим же дали самі „l'Espresso“, що найбільше виступили б мовчати, пишучи в числі з 25. II, що „Муссоліні продовжує чистку чужинської преси в Римі, видаючи одного по одому на фланцузьких журналістів, які не хочуть зради“.

Трудна година Карпатської України.

КАРПАТО-УКРАЇНСЬКИЙ СОЙМ ТА ЙОГО ПРАВНО-ДЕРЖАВНА ДЕКЛАРАЦІЯ.

Львів, 14. березня 1939.

Ще вчора писали ми про імператив національної ролі карпатської вітки українського народу тривати при державній федерації з чехами та словаками. Вже сьогодні не існує та федерація, як державний твір, і разом із її розвалом ставув перед нашими закарпатськими земляками інший імператив: проголосити повну самостійність. Ще вчора і в Хусті та поза Хустом раділи українці, що на 21-го березня „остаточно“ назначене відкриття першого союму Карпатської України. Згода скликати сойм — це (поруч із згодою затвердити бюджет) була однією з точок останнього компромісу між Прогою та Хустом. Сьогодні не існує вже компроміс, який звалявся під ударом нестримних подій, а карпато-український сойм зібрався без ніякого дозволу. І тому не треба соймові ніякої декорації ані формальних актів, опертих на чеський конституцій, ані театральних привітів.

Важко нам тут, у редакційній домішці львівського щоденника, де з хаосу суперечливих радієвих вісток та власних закордонних телефонатів треба виловлювати зерна правди й відкидати половину тенденційних сплук, — важко нам жити в настрій карпато-українських послав та всю нинішню атмосферу Хусту і тієї його салі, на якій вирішують і завтра в середу 15-го березня в 2 год. попол. мають далі вирішувати не тільки правно-державний характер Карпатської України, але й усю її долю. Але без огляду на те, яка доля стріне ту карпатську частину української землі та що судилося пережити її 1-му соймові й її першим послам, вважаємо своїм обов'язком зареєструвати факт відкриття і нараз карпато-українського сойму, як події, що вже увійшла в історію українського народу, відкидаючи ніщо вже її не вимаже. І вважаємо своїм обов'язком вшанувати ту історичну подію цими окремими рядками.

Після припинення діяльності Української Національної Ради, що тимчасово виконувала в ЗУНР функції народнього представництва, яке так і не встигло повстати з загальних виборів, та після скрегітального кінця Центральної Ради і кількадесяти Трудового Конгресу на Надніпрянській Україні — зібралась оце в Хусті перша виборна репрезентатива всього населення країни, перша законодавча установа, на якій залунав український національний гимн. І тому значіння дати 14—15. III. 1939 має далеко ширше значіння, як лиш події, що торкається Карпатської України. Бо вона найтісніше зв'язана з історією українського парламентаризму без огляду на терен та з історією українських змагань, щоб українські народні маси мали через своїх виборних заступників безпосередній вплив на долю землі, на якій вони споконвіку живуть.

До парадоксів історії належить, що після катастрофи східної та західної української державності ті змагання здобули собі успіх та не нежданим завершенням найперше саме на тому клантику української етнічної території, яка щодо політичної зорганізованості та культурно-господарського розвитку стояла з усіх інших українських земель на найнижчій ступні, так, що в усіх інших своїх українських землях втішалася не тільки гордовитою назвою „Срібної Землі“, але й сумовитим окресленням „зраченого брата“.

Режим, що його українське Закарпаття завинавало перед війною, не був єдиний і винятковий: адже і за Збручем на другий день після wypowiedження війни не було ніякої народньої школи з українською мовою навчання та ніякого українського часопису, не кажучи вже про будьяку легальну українську політичну організацію. І в Галичині культурне відродження розпочалося шойно від „Руської Дністрової“, виданої у... Будалешті (яка іронія долі!), та від „Весни народів“, що прийшла її літ пізніше. А проте на Надніпрянщині все було жвавіше українські національно-політичні традиції, такі, що їх не було на українському заході.

У Галичині такої історичної традиції не було, бо вона вірзалася ще у 1940-му році, та й інші політичні й географічні (навіть топографічні) умовини вироблювали іншу вдачу, що відбилося і на характері народу та на багатстві народньої словесності тут і там. Зате — хоч у Надніпрянській Україні національно-культурне відродження розпочалося „Енеїдою“ Котляревського вже 1798, хоч цілий гурт письменників

полтавської та харківської „школи“ попередни появу „Кобзаря“ та й Кирило-Методієвське Брацтво повстало і загинуло ще в першій половині XIX ст., проте в Галичині безупинна еволюційна політична боротьба від 1848 до 1918 року дала широкому галицькому громадянству і народним масам той політичний вишкіл, що його не мали — на превеликий жаль — маси надніпрянські. У Карпатській Україні не було ні одного ні другого: трудно було нав'язувати історичні традиції до тих прастарих часів, коли між мадярськими та галицько-володимирськими володарями панували добрі відносини, оперті на династично-родинних зв'язках або до часів Коріатовичів: люта панщина вбила теж сентимент до тих старих українських родів, які колись мали на Закарпатті свої маєтки. І політична освіта не мала коли нарости, коли здвиг у 1848-му році мусів уже двадцять літ пізніше заломитись з введенням дуалізму в австро-угорській монархії. І саме тому те карпато-українське чудо, що прийшло в останніх місяцях, так хвилювало, захоплювало й фасцинувало всіх українських земляків у світі. Саме тому так спочутливо і так радісно-прихильно ставимось усі ми, „старші“ українські брати, до того нашого „молодшого“ брата, який стомилевими кроками здоганяє все те, що не з власної вини загаяв у діяльній національно-політичній та культурно-господарській організації.

Відкриття 1-го карпато-українського сойму мало завершити боротьбу закарпатських українців за автономний устрій, що його застерегли собі у плевбисіті 19. XI. 1918 року закарпатські емігранти в Америці (Скрентоні) та який був складовою частиною рішення трьох Народніх Рад з 8. V. 1919. Ця боротьба велась буквально від першого дня проголошення „Генерального Статуту для Підкарпатської Русі“. Нині, вже подекуди з історичної перспективи, треба з найбільшим признанням, з подивом висловлюватися про гарт, зручність і вмілість карпато-українських провідників, які вели цю боротьбу з чеським централізмом, з москвофільством, з мадяронством, з усіми митарствами й інтригами та просто з насиллям.

Чудо, яке сталося у Карпатській Україні, не було чудом для тих, що бодай як-так знають всесвітню історію, зокрема історію національних рухів. Для всіх них — стихійний зріст національної свідомості карпатських українців та їхнє захоплення здобутками і вигодами молодої державності — це щось цілком природне, цілком ясне, таке, що мусіло прийти, що не могло не прийти. Хто приглядався сотисячній маніфестації українських мас на вулицях

Києва у квітні 1918 року, морю жовто-синих прапорів та транспарентів і слухав тріпотілих окликів у тому — здавалось би — більш обмосковленому українському місті, осередками чорносоєнної преси та організації, той тоді так само мусів уважати, що дом те явище, яке стільки разів в історії повторювалось: які оманні всі надії і теорії, можна перетопити вварі в огні чужого режиму і чужої культури та відібрати йому те ірраціональне „щось“, що свідомо чи підсвідомо латками буде дрізати у народній гущі, що ступний для ніякого чужинського ока, — потім буквально за ніч, за дні і тижні ставати в усій своїй велічч, яскравовидній асьому віроковому світові! І якщо потім навіть знову повертається карта історії і настають знову для нації дні, проте вона вже нацією бути не перестає і з нації в етнос назад не переміниться.

„У трудну годину народилася воля України“ — звучали слова IV-го Універсалу, які проголошували державну суверенність Надніпрянщини. Якесь історичне фатум каже і закарпатській „Срібній Землі“ повторити ті слова і острахом вслухуються в них усі українці. Навже знову має повторитися тодішня трагедія надніпрянської самостійності — тепер у карпатоукраїнських землях? Як знаємо, обставини примусили були Центральну Раду проголосити IV Універсал, без якого Українська Республіка була б опинилася предметом торгу між московсько-большевизмів та німецьким партнером у Бересті, без права виступати у власному імені. Оперлася державна самостійність Надніпрянщини на німецькому юзниківові, але не змогла зберегти себе. Сьогодні знову обставини — чеська апетитність до подій на Словаччині та географічне положення — примусили декларувати карпато-українську самостійність. І знову відразу покровили кровю та відразу прийшлося звертатися з кликом до німецької держави за поміччю.

Коли пишемо ці рядки (по півночі й втірка на середу) — не знаємо, що принесе нам: як мигне ніч, в якій назначений термін мадярського ультимату. Не знаємо, чи який вгорі затрішній термін другого засідання карпато-українського сойму буде збережений чи може карпато-українському соймові судити доля Трудового Конгресу, який разом з гуку гармат, що грали недалеко столиці, знаємо одні: українські національні почуття, які збереглись у гурті закарпатських інтелігентів та в глибинах тамошньої народної маси, були тією підвалиною, на якій будуть увесь здвиг молодої карпато-української державності. І той український патріотизм та домість своїх прав до рідної землі, які пролились у наших закарпатських землях, будуть вічні, стійкі, непереможні.

ПРЕСОВА ВІЙНА І ШВАЙЦАРСЬКА ДЕМОКРАТІЯ.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 8. березня 1939.

Перед війною говорилося, що преса є сьомою великою потугою в Європі. Війна зруйнувала дві потуги — Росію і Австро-Угорщину, більшовизм зруйнував третю — пресу, що при своєму великому значінні в поодиноких державах мала силу політичної зброї. Московський уряд позбавив пресу двох прикмет, що робили її чинником загально-європейської опії — правдомовності і незалежності. І зробив її звичайним знаряддям урядової пропаганди.

Безпосередні шкідливі впливи на європейську, головню на західно-європейську пресу, здобув московський уряд, що ввійшов до Ліги Націй, коли то не лише поодинокі журналісти, а навіть і поважні часописи не соромилися за добру платню йти на послуги московського імперіалізму в Європі. Загальний систематичний пропаганді веленій більшовиками урядово, не могли досить успішно протидіяти розсіяні голоси у пресі демократичних країв, куди такі докочувався гріш і брав на свої послуги поодинокі журналісти.

У спеціально тяжкому становищі опинились чужинські кореспонденти, які в Світах не мали права свободної критики того, що там бачили. Вони ризикували, що скажуть їм покинути край, коли напишуть щось шкідливе для його внутрішньої чи зовнішньої політики.

І тепер уже в різних державах вигорівся такий стан, що кореспонденти ворожих органів преси взагалі не дістають звичайно дозволу на візд. На видалення журналістів протини

сторона відповідає такими самими репресіями. При таких умовинах прибирає преса пресу кореспондентів часом досить своєрідний характер. У спеціально тяжких умовинах опинилася швайцарська преса, через геополітичне становище країни поміж трьома великими державами та через те, що має в себе відданих німецьких націй. Цей різнонаціональний склад примушує її адержувати політичні форми і засади справжньої демократії, наскрізь від тих, які панують у „великих демократіях“ отже омінати по амозі примусові супроти преси. Уникнути їх цілком опинилася більшовицької і „соціалістичної“ преси, розуміється не далося, женеваський „Журнал де Насіон“, як відомо, припинено, кілька інших денників дістало в останній час сепаратні розсудливі заходи швайцарського уряду, все ж не охоронили цілком заступників швайцарської преси в сусідніх державах. На швайцарські журналісти, кореспонденти „Нью-Йорк Таймз“, Роберт Годель, „Газет де Тессен“, Поль Жонтізан і „Газет де Тессен“, Педрашні, дістали цими днями від швайцарського уряду наказ у найкоротшому часі покинути Рим. Видалення трьох журналістів і преси наробило досить галасу в пресі, що в Італії, себто прихильники Москви. Там дали самі „Ізвестія“, що найбільш впливові в Римі, видаючи одного по одному фашистських журналістів, які не хочуть

тися душою і тілом фашизмові. Недавно він видавав в Італії відомого профашиста і анти-семіта (і) Жерома Таро, члена Французької Академії. Дня 25. II. видалено головного співробітника „Реві де де Мона“, реакціонера Рене Пінона...

Далі „Ізвестія“ палко „боронять“ трьох агаданих вище журналістів і твердять, що Італія не хоче мати у своїх межах свідків того, що там робиться. Провокаційний тон органу московського уряду зраджує вже те, що він пише про „чистку“ преси в Римі, яка відбувається лише в межах СССР. Не менш провокаційно є ставити на один рівень Рене Пінона, співробітника двомісячника „Прометей“, який редагує професор Шульгин і Жерома Таро, що є тільки повістярем, а не політиком, доречі

симпатиком жидів, а не антисемітом. Керманчі „Ізвестій“ свідомі розуміється цілком того, що їх „оборона“ кожному журналістові в Римі могла б лише пошкодити а це властиво і цілком московського уряду. Але „Ізвестія“ очевидно помилились. Італійське міністерство закордонних справ повідомило швейцарську легацию в Римі, що журналісти, яким загрожувало вида-лення, дістали дозвіл покинути Італію й на-далі в Римі. Римський уряд шанує очевидно ширі намагання бервського уряду утримувати добросусідські відносини і в царині преси. Всеж така свобода критики, яка існує досі серед європейських кореспондентів, є тільки мрією комуністичних журналістів.

М. Данько.

30/431-1

Вже надійшли матеріали ориг. англійські на мужські убрания жіночі костюми

„ДІМ МОДИ“

Львів
Готель Європейський

З польської преси.

Польська політика супроти німецької меншини.

Стаття п. Францішка Червіського у „Політиці“ п. н. „Національна ревіндикація“, яку ми свого часу зreferували, викликала статтю п. Станіслава Чапліцького п. н. „За правильне відношення до німців“, уміщену в тій самій „Політиці“ (ч. 5 з 10-го березня ц. р.): „Читаючи щоденну пресу з протині-мецькою настановою — пише автор — маємо враження, що наші західні землі живуть під загрозою „Дранг'у нах Остен“, який з дня на день зростає. Німецька меншина знаменито зорганізована і поправляє раз-у-раз осягнені в тій ділянці успіхи. Польські впливи відстають, німецькі ростуть. Іде якась поворотна хвиля германізації. Польський нарід мусить боронитися всіми силами, бо загрожує йому визуття з землі, яку такими великими зусиллями збережено і на доно батьківщини привернено.“

Після такого вступу автор виказує, що це жалкий крик, бо: число німців у Польщі зменшується і тому, що багато їх виїздить до Німеччини і тому, що німецькі родини мають мало дітей; на західних окраїнах Польщі, як виказує статистика, польський елемент замі-но збільшується; під господарським оглядом німецький стан посідання теж не збільшується і то без якоїнебудь польської акції в тому напрямі. Бо хоч на західних окраїнах можна на кожному кроці почути наклики: „Бороні-теся перед німцями!“, то в дійсності ніхто про таку оборону й не думає і ніхто її не пере-водить, бо

„в який спосіб дослівно 90 поляків має боронитися перед 10-и німцями? Чи нема дельного переборщення у такому пере-піванні діловських сил тих 10-и німців, що повинні радше тремтіти зі страху, як миші під мітлою? І полякам ані в голові та оборона. Людей, що радо балакають зі собою по німецьки, багато. Польських дітей, яких замучують німецькою наукою та конверсацією. Німецькі підприємства тішаться в найкраще польською клієн-тею. Та все-ж на вічах і в часописах го-ворять вічно про німецьку небезпеку й необхідність оборони.“

„Те, що п. Червіський написав про Східню Галичину, покривається вповні з положенням на Заході. Люди, що хочуть відперевувати свою політичну кар'єру чи навіть хочуть її зробити, сідають на ви-гізлого коня польської ненависті до німців, закоріненої внаслідок панування галатів і чнаються до перемоги, яка є пе-ремогою... німців і нікого іншого.“

Автор твердить, що якщо німці справді організуються і наставлені до оборони, то це наслідок отого польського крику, що накли-кає до оборони проти них. А той польський крик — то вияв браку віри у власні сили, то вияв комплексу нижчості, що в практиці до-водить до гротескових форм.

Всі памятаємо справу того залізнич-ника Винницького, якого бучімо вики-зувати з вагону німецькі товариші за те, що протиставився привітові „Гайль, Гіт-лер“. Але мало хто знає, чим ця справа покінчилась. Заки перенесено слідство від Польщу окопило сплячине істерич-

не обурення. У Гдині вже хотіли йти здо-бувати Данціг. У практиці виявилось, що всіх заарештованих данцігських заліз-ничників, яких подав Винницький, випу-стили, бо не можна було сконструувати проти них обвинувачення. Висновок: В атмосфері, спертій на комплексі нижчос-ти, кожне обвинувачення, кожна мала бійка, в якій побивали поляка, виростає до розмірів національного нещастя.“

Як другий приклад автор наводить відо-мий факт з протипольським написом у Дан-цігу, що викликав нову хвилю польського о-бурення і студентських бійок. Дотого-ж — каже автор — невідомо, чи того не написав хтось у тій самій цілі, в якій роздували випа-док Винницького.

„Чи в цілій Польщі нікому не може прийти до голови, що все-ж є чинники, і то дуже могутні, яким на нічому так дуж-е не залежить, як на тому, щоб пере-сварити Польщу з Німеччиною? Яким та-ким дотепом було для них зужити одну фотографічну клішу і кусок крейди. Чи можна подумати, щоб деінде під сонцем

можна було так дешево вести пропаган-ду? Тільки у Польщі, використовуючи наш комплекс нижчості, можна у всіх вмовляти, що ми відстаємо у Східній Га-личині, що мусимо боронитися на захід-них окраїнах і мусимо відпирати данціг-ські провокації, хіба вже тільки воєнним походом, щоб змити кровю мільонів о-дин напис крейдою на малій чорній таб-личці!“

Автор твердить, що боротьбу з німцями, як і боротьбу з українцями, можна сперти тільки на одній площині: на викорчуванні з польських душ комплексу нижчості.

„Замість говорити боронімся чи бо-рімся, треба впоювати почуття величчя. І тоді німецькі фірми чи німецькі коопера-тиви не матимуть польських клієнтів, по-ляки не вчитимуться по німецьки, тільки німці по польськи і не буде тоді ані Ви-ницьких ані таблиць з написом „Айнтріт ферботен“. Така повинна бути роль обо-ронців. А коли вона інша, коли у прак-тиці полягає на тому, щоб вислуговува-тися польським ворогам, які мають на ме-ті стягнути нас у боротьбу з Німеччиною, то її треба заборонити.“

Тільки така політика супроти німецької меншини — на думку автора — може мати успіх. Така політика, яку ведуть досі, тільки скріплює німецький елемент та дає Данцігові привід гаузувати собі з Польщі. Дотого-ж відповідною політикою у відношенні до ні-мецької меншини в Польщі Польща може по-правити — каже п. Чапліцький — положен-ня польської меншини в Німеччині.

Убрання, пальта, костюми
від зол. 50* — у великих виборі
у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

Крок уперед — два назад!...

РОЗЛАМ У ВУО ТА ПОДВИГИ П. ТИМОШЕНКА.

У польському тижневику „Волинь“ з 26. м. м. (ч. 9) появилася комунікат, надісланий туди президією волинської УПР. У тому ко-мунікаті кажеться, що: 1) з днем 9. грудня 1938 посол Степан Скрипник не є вже членом УПР Волині, 2) з тим самим днем та волин-ська УПР зірвала політичний зв'язок і солі-дарність з послом С. Скрипником, 3) заява посла М. Бури з 15. II. 1939 про солідарність зі Скрипником торкалася тільки промови посла Скрипника з 3. грудня 1938. (Той са-мий комунікат принесли і „Волинське Сло-во“).

Немов у доповненні тих висток маємо у „Волинському Слові“ з 9. березня 1939 ко-мунікат про засідання волинської УПР, на якому реферував пос. М. Буря. На тому засі-данні стверджено, що волинська УПР „голо-сувала за бюджетом без застережень“. Крім того (читаємо у комунікаті) „виключено зі

складу Репрезентації посла Володимира Ону-фрійчука.“

Дальше довідуємося, що голова волин-ської УПР сен. Тимошенко „звільнив“ посла Скрипника зі становища голови окружного відділу ВУО в Дубні та секретаря відділу о-круги в Рівні, і звільнив пос. Онуфрійчука зі становища заст. голови окружного відділу ВУО у Володимирі Вол.

Коли додамо до цього останнього про-мову п. Тимошенка, яка була точніською ко-пією колишніх вірнопідданих заяв П. Певно-го, то будемо мати образ того розгартішу, що панує нині у ВУО та серед кількох во-линських послів і сенаторів. Коли тільки о-дне із них ударить у гідний та політично резумний тон — зараз другий тягне у зов-сім іншу дудку. Сумне явище декаденції, до обговорення якого ще вернемося.

—о—

Новий спосіб допомоги Карпатській Україні.

(Від власного кореспондента в Канаді).

„Український Комітет допомоги Рідному Краєві“ у Вінніпегу, пров. Манітоба, випустив на днях цікаву відозву до українського насе-лення у Західній Канаді. Щоб справу допомо-ги Карпатській Україні зробити масовою, цей Комітет закликає всіх тих українських фар-мерів, що не мають покладних грошей, а по-винні дати і свою жертву, зложити цю жерт-ву в натурі. Тому Комітет рішив приймати замість грошей пшеницю, котру „опісля ви-шлемо як дарунок до Хусту на першу вільну паску для наших людей в Карпатській Укра-

їні“. Чеський генеральний консуль у Монтре-алі приобіцяв, що така послілка буде впуще-на чеською владою без мита. Відозва кін-читься закликом, щоб українські фермери да-вали щонайкраще зерно, як для себе, та не зволікали, бо „бажання є, щоб пшениця бу-ла доставлена в Карпатську Україну завчасу, перед Великднем“.

Члени Комітету сподіються, що така збір-ка матиме великий успіх.

Г. Шумливий.

—о—

тися душою і тілом фашизмом. Невдовзі він виїздив в Італію відомого профашиста і антисеміта (П) Жерома Таро, члена Французької Академії. Дня 25. II. видалено головного співробітника „Реві де ле Мона“, реакціонера Рене Пінона...

Далі „Ізвестія“ палко „боронять“ трьох згаданих вище журналістів і твердять, що Італія не хоче мати у своїх межах свідків того, що там робиться. Провокаційний тон органу московського уряду зраджує вже те, що він пише про „чистку“ преси в Римі, яка відбувається лише в межах СРСР. Не менш провокаційно є ставити на один рівень Рене Пінона, співробітника двомісячника „Прометей“, який редагує професор Шульгин і Жерома Таро, що є тільки повістярем, а не політиком, доречі

симпатиком жидів, а не антисемітом. Керманічі „Ізвестій“ свідомі розуміється цілком того, що їх „оборона“ кожному журналістові в Римі могла б лише пошкодити а це властиво і цілком московського уряду. Але „Ізвестія“ очевидно помилувалися. Італійське міністерство закордонних справ повідомило швейцарську легацию в Римі, що журналісти, яким загрожувало видалення, дістали дозвіл покинути Італію й надалі в Римі. Римський уряд шанує очевидно ширі намагання бериського уряду утримувати добросусідські відносини і в царині преси. Всеж така свобода критики, яка існує досі серед європейських кореспондентів, є тільки мрією комуністичних журналістів.

М. Данько.

30/431-1

Вже надійшли матеріали ориг. англійські на мужеські убрання жіночі костюми
„ДІМ МОДИ“
 Львів
 Готель Європейський

3 польської преси.

Польська політика супроти німецької меншини.

Стаття п. Францішка Червіського у „Політиці“ п. н. „Національна ревіндикація“, яку ми свого часу зреферували, викликала статтю п. Станіслава Чапліцького п. н. „За правильне відношення до німців“, уміщену в тій самій „Політиці“ (ч. 5 з 10-го березня ц. р.). Читаючи щоденну пресу з протинімецькою настановою — пише автор — маємо враження, що наші західні землі живуть під загрозою „Дранг'у нах Остен“, який з дня на день зростає. Німецька меншина знаменито зорганізована і поправляє раз-у-раз осягнені в тій діяльності успіхи. Польські впливи відстають, німецькі ростуть. Іде якась поворотна хвиля германізації. Польський нарід мусить боронитися всіми силами, бо загрожує йому визуття з землі, яку такими великими зусиллями збережено і на лоні батьківщини привернено.

Після такого вступу автор виказує, що це зайвий крик, бо: число німців у Польщі зменшується і тому, що багато їх виїждить до Німеччини і тому, що німецькі родини мають мало дітей; на західних окраїнах Польщі, як виказує статистика, польський елемент помітно збільшується; під господарським оглядом німецький стан посідання теж не збільшується і то без якоїнебудь польської акції в тому напрямі. Бо хоч на західних окраїнах можна на кожному кроці почути наклики: „Боронімся перед німцями!“, то в дійсності ніхто про таку оборону й не думає і ніхто її не перепозити, бо

„з який спосіб дослібно 90 поляків має боронитися перед 10-и німцями? Чи немає деякого переборщення у такому перецінюванні діяловських сил тих 10-и німців, що повинні радше тремтіти зі страху, як миші під мітлою? І полякам ані в голові та оборона. Людей, що радо балакають зі собою по німецьки, багато. Польських дітей, яких замучують німецькою наукою та конверсацією. Німецькі підприємства тішаться в найкраще польською клієнтелею. Та все-ж на вічах і в часописах говорять вічно про німецьку небезпеку й необхідність оборони.

„Те, що п. Червіський написав про Східню Галичину, покривається вповні з положенням на Заході. Люди, що хочуть відреперувати свою політичну кар'єру чи навіть хочуть її зробити, сідають на вигідного коника польської ненависті до німців, закоріненій внаслідок панування галіцят і чвалують до перемоги, яка є перемогою... німців і нікого іншого.“

Автор твердить, що якщо німці справді організуються і наставляні до оборони, то це наслідок отого польського крику, що накликає до оборони проти них. А той польський крик — то вияв браку віри у власні сили, то вияв комплексу нижчості, що в практиці доводить до гротескових форм.

„Всі пам'ятаємо справу того залізничника Винницького, якого бучинці викликали з вагону німецькі товариші за те, що протиставився привітові „Гайль, Гутендер!“ Але мало хто знає, чим ця справа закінчилася. Звичайно, переведено слідство на Польщу, охотило сполучити істерич-

не обурення. У Гдині вже хотіли йти здобувати Данціг. У практиці виявилось, що всіх заарештованих данцізьких залізничників, яких подав Винницький, випустили, бо не можна було сконструувати проти них обвинувачення. Висновок: В атмосфері, спертій на комплексі нижчості, кожне обвинувачення, кожна мала бійка, в якій побили поляка, виростає до розмірів національного нещастя.“

Як другий приклад автор наводить відомий факт з протипольським написом у Данцігу, що викликав нову хвилю польського обурення і студентських бійок. Дотого-ж — каже автор — невідомо, чи того не написав хтось у тій самій цілі, в якій роздували випадок Винницького.

„Чи в цілій Польщі нікому не може прийти до голови, що все-ж є чинники, і то дуже могутні, яким на нічому так дуже не залежить, як на тому, щоб пересварити Польщу з Німеччиною? Яким таким дотепом було для них зужити одну фотографічну клішу і кусок крейди. Чи можна подумати, щоб деінде під сонцем

можна було так дешево вести пропаганду? Тільки у Польщі, використовуючи наш комплекс нижчості, можна у всіх вмовляти, що ми відстаємо у Східній Галичині, що мусимо боронитися на західних окраїнах і мусимо відпирати данцізькі провокації, хіба вже тільки воєнним походом, щоб змити кров'ю мільйонів один напис крейдою на малій чорній таблиці!“

Автор твердить, що боротьбу з німцями, як і боротьбу з українцями, можна сперти тільки на одній площині: на викорчуванні з польських душ комплексу нижчості.

„Замість говорити боронімся чи борімся, треба впоювати почуття величчя. І тоді німецькі фірми чи німецькі кооперативи не матимуть польських клієнтів, поляки не вчитимуться по німецьки, тільки німці по польськи і не буде тоді ані Винницьких ані таблиць з написом „Айтріт ферботен“. Така повинна бути роль оборонців. А коли вона інша, коли у практиці полягає на тому, щоб вислугуватися польським ворогам, які мають на меті втягнути нас у боротьбу з Німеччиною, то її треба заборонити.“

Тільки така політика супроти німецької меншини — на думку автора — може мати успіх. Така політика, яку ведуть досі, тільки скріплює німецький елемент та дає Данцігові привід глузувати собі з Польщі. Дотого-ж відповідною політикою у відношенні до німецької меншини в Польщі Польща може поправити — каже п. Чапліцький — положення польської меншини в Німеччині.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50* — у великій виборі у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

Крок уперед — два назад!...

РОЗЛАМ У ВУО ТА ПОДВИГИ П. ТИМОШЕНКА.

У польському тижневику „Волинь“ з 26. м. м. (ч. 9) появилася комунікат, надісланий туди президією волинської УПР. У тому комунікаті кажеться, що: 1) з днем 9. грудня 1938 посол Степан Скрипник не є вже членом УПР Волині, 2) з тим самим днем та волинська УПР зірвала політичний зв'язок і солідарність з послом С. Скрипником, 3) заява посла М. Бури з 15. II. 1939 про солідарність зі Скрипником торкалася тільки промови посла Скрипника з 3. грудня 1938. (Той самий комунікат приніс і „Волинське Слово“).

Немов у доповнення тих висток маємо у „Волинському Слові“ з 9. березня 1939 комунікат про засідання волинської УПР, на якому реферував пос. М. Буря. На тому засіданні стверджено, що волинська УПР „голосувала за бюджетом без застережень“. Крім того (читаємо у комунікаті) „включено зі

складу Репрезентації посла Володимира Онуфрійчука.“

Далше довідуємося, що голова волинської УПР сен. Тимошенко „звільнив“ посла Скрипника зі становища голови окружного відділу ВУО в Дубні та секретаря відділу округу в Рівні, і звільнив пос. Онуфрійчука зі становища заст. голови окружного відділу ВУО у Володимирі Вол.

Коли додамо до цього останнього промову п. Тимошенка, яка була точнісінькою копією колишніх вірнопідданих заяв П. Певного, то будемо мати образ того розгардішшу, що панує нині у ВУО та серед кількох волинських послів і сенаторів. Коли тільки один із них ударить у гідний та політично розсудливий тон — зараз другий тягне у зовсім іншу думку. Сумне явище декаденції, до обговорення якого ще вернемося.

Новий спосіб допомоги Карпатській Україні.

(Від власного кореспондента в Канаді).

„Український Комітет допомоги Рідному Краєві“ у Вінніпегу, пров. Манітоба, випустив на днях цікаву відозву до українського населення у Західній Канаді. Щоб справу допомоги Карпатській Україні зробити масовою, цей Комітет закликає всіх тих українських фермерів, що не мають покладних грошей, а повинні дати і свою жертву, зложити цю жертву в натурі. Тому Комітет рішив приймати замість грошей пшеницю, котру „опісля вишлемо як дарунок до Хусту на першу військову пашку для наших людей в Карпатській Укра-

їні“. Чеський генеральний консул у Монреалі приобщив, що така посилка буде вшукана чеською владою без мита. Відозва кінчиться закликом, щоб українські фермери давали щонайкраще зерно, як для себе, та не зволікали, бо „бажаним є, щоб пшениця була доставлена в Карпатську Україну завчасу, перед Великоднем“.

Часи Комітету сподіються, що така збірка матиме великий успіх.

Г. Шумлигий.

Німецькі голоси про творчість ф. Яхимовича.

(З нагоди вистави у Відні).

Ми недавно подали більшу замітку з Відня, що у „Новій Галерії“ 11. лютого відкрили виставу 14 віденських мистців XIX віку, яку улаштувала д-р Віта Кінстаєр, та де знаходяться 29 речей нашого мистця Федора Яхимовича, розміщених у двох залах.

НОВИНИ

В ШОВКАХ

І ВОВНАХ

НАЙДЕШЕВІШЕ В УКРАЇНСЬКІЙ

„Мануфактурі“

Львів, пл. Капитульна 3.

127 1—2

Тепер маємо змогу, завдяки чемності п. Гофрата Дольницького, подати кілька головок віденської німецької критики про твори Яхимовича, зібрані на цій виставі з приватних галерій.

З 29 речей Яхимовича на виставі є 10 олійних малюнків, 16 акварель, 2 рисунки та 1 портрет на слонячій кості. Є тут жанрові малюнки, портрети, пейзажі.

Київський університет і київська опера названі іменем Шевченка.

Совітська „Правда“ принесла 7. ц. м. розпорядок Найвищого Совіту СРСР, яким київський університет, досі названий ім. св. Володимира, буде називатись відтепер ім. Шев-

ченка. Таксамо буде теж називатись київська опера. Київський університет дістав як патрона св. Володимира 14. червня 1834. р.

—О—

Індуський конгрес не поставив ультиматуму Великій Британії.

У Тріттурі закінчилася пленарна сесія індуського національного конгресу, який прийняв такі резолюції:

- 1) осудила закордонну політику Англії, що підтримує „фашистські“ держави,
- 2) висловлює повне довіря Гандієві,
- 3) домагається права самовизначення для Індії.

4) висловлює позначання для відваги палестинських арабів,

б) стверджує, що положення Індусів у заморських краях, зокрема в Європі, погіршилось.

Проект ультимативного домагання права самовизначення для Індії (до 6-ох місяців) відкинено.

КОНАН ДОРІЛЬ:

Мумія число 249.

ФАНТАСТИЧНА НОВЕЛЯ.

На кінці одного з крил найстаршого каледжу оксфордського університету підіймається величезна вежа. Її старість доказує густий туман плісня, що її майже всю покриває, і який липає на нерівних кам'яних стінах. Віздерей, яких лук прогонує під тиском літ, спіраєлю вгору ведуть кам'яні сходні, сходжені та ниті нити студентів багатьох поколінь, що тисли до науки.

Життя на цих вузьких сходах залишило тут свої сліди. Саділки молодих, живих юнаків, від учнів доби Платонастів аж до наших молодих студентів, перейшло по цих сходах! Що залишилося сьогодні з тих молодих голов, з їхньої енергії, туги й надії окрім деяких похилих хрестів у куті цвинтаря і мабуть жмені пороку в труні, тимчасом як ці старі сходні і потріскані стіни зі зниклими прикрасами і написами замаланими написами переживи століття!

У травні 1894 року мешкали в цій невеличкій вежі три студенти, бо в кожному поверсі було одно помешкання, що складалось з невеличкого салону й спальні. В партері жив Тома Стилс, слуга трьох мешканців у інших поверхах.

В крилах університетського будинку, що з двох сторін дотикалися до старої вежі, знаходилися автиторії та лабораторії, так, що її мешканці могли в абсолютній тиші присвятитись студіям. На третьому поверсі жила Аберкроу Сміт, під ним Едвард Белінгем, а найнижче Монігас Лі.

Була весела година у вечір. Аберкроу Сміт сидів у своєму кріслі, спостерігавши об'єктивну

печі, випускав з уст густі хмари синього диму. Проти нього на другій стороні печі займався тим самим його приятель студій, Джеффо Гасті. Обидва були одягнені в фланелеві одяги, бо ввесь вечір провели на ріці. З їх загартованого тіла і сильних м'язів уже на перший погляд можна було зробити висновок, що вони люблять спорт і рухи на свіжій повітрі. Гасті був поправдї капітаном університетської фрегати, а Сміт втілював славою переможного плавця й гребця. Однак тепер у часі іспитів занедбував, але не занадто, свій улюблений спорт, присвячуючи йому тільки декілька годин з причини чисто адоревельних. На його столі були накопичені лікарські книги, анатомічні атласи, черепні частини костей; однак флегети і боксерські рукавиці, що висіли над печерою, зраджували, що він і його приятель для розвитку по науці займалися цим спортом. Вони були знайомі вже віддавна. Через те і не розмовляли, віддаючи розкоші німого вліпчанку, що є можливий тільки між інтимними приятелями.

— Напийся трохи віски, — промовив на кінець Сміт, окутаний хмарою диму.

— Ні, дякую. Коли приготувався до іспитів, не пью ніколи. Як ти далеко вже в науці?

— Вчусь дуже пильно, невдовзі скінчу з своїм черепом.

Гасті тільки потягнув головою й знову настав мовчанку.

— Що до того, Сміт, — озвався по хвилині Гасті, — чи ти вже познайомився з товаришами, що мешкають під тобою?

— Здоровоюся, коли стрінемося. Це все!

— Гм, зловився шим. Я а ними не дуже знайомий і не мені вистачає. Я тобі не радив би більше знайомитися з ними. Про Лі я тобі це можу нічо злого сказати...

— Це — той менший?

— Так, гарний хлопчик. Означ ти не можеш з ним познайомитися без того, щоб ти не

Що писало „Діло“ 50 років тому.

П'ятниця, 15. березня 1889.

СТУДЕНТИ В ОБОРОНІ СВОЇХ ПРАВ.

Між студентами вищих наукових заведень у Львові став в останніх місяцях провалитися міжшкільний рух. Той рух виявлявся передовсім декотрі міри львівської ц. к. поліції, що обмежували, на погляд студентів, їх академічну свободу, а саме глибоко мати свої студентські зібрання, відкрити і т. д. без немилої присутності ц. к. поліційного урядовця.

КРЕДИТ НА РЕГУЛЯЦІЮ ВИСЛИ І СЯНУ.

Відень, 15. березня. Уряд зажадав на доповнення регуляції Висли і Сяну додаткового кредиту в сумі 10.000 зр.

РОКОВИНИ МАДЯРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ПЕШТ, 15 березня. Нині, в день роковин мадьярської революції університетська молодь урядила зранку свято, що відбулося зовсім спокійно. Ірланд розказав події з 1848 р. і молоді розійшлися потім на роблячи демонстрації, ані проти уряду ані проти військового закону.

Мені відповідає тільки

паста ЕЛЕГАНТ

О. ЛІВІЦЬКА І СКА-ЛВІВ, КОРАДЬСЬКОГО 51

ПІСЛЯ КОМУНІСТИЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У ЧЕРВОНІЙ ЕСПАНІЇ.

БУРГОС, ПАТ. Комуністична революція в червоній Іспанії тривала цілий тиждень. Провідники комуністів зібрали коло 30.000 військ, стаючи чимало частин з фронту й ослаблюючи його. Цивільне населення дає комуністам дуже слабу підтримку. В уличних боях загинуло мало осіб.

Після революції переведено зміни на кількох командних становищах у червоній армії.

мав зносин з Белінгемом, а я цього тобі не радив би.

Сміт поглянув допитливо на свого приятеля.

— А чому? Поясни мені це. Не можливо, чи грає в карти? Або чи він на послугах поліції? Пречінь ти сам не звик брехні говорити про інших.

— Ах, ти його не знаєш! В його особі є щось відстрашлого, щось чортяського. Я відчуваю перед ним інстинктований страх і побився би об заклад, що ця людина віддає тайним пристрастям. А всеж він не дурень; він найкращий студент, якого коли-будь університет мав.

— Що він студіює? Медицину, право чи філософію?

— Східи мови. Шайнгоном, що стрінувся з ним підчас ферії десь в Єгипті — казав мені, що біля водоспаді Нілу — оповідає що Белінгем говорив з арабами, німе між ними народився. З коштами говорив по коптськи, а жилами по гебрейськи, з бедуїнами по арабськи і всі цілували з святошним поцілуком його оміг. Мабуть в тих околищах живе в садах ще досить старих пустельників, що не видать людськ і виявляють, особливо до чужих, свою неварість дикими поглядами. Однак вони, ледви Белінгем промовив до них кілька слів, рахували коло його шіт. Шайнгоном мене переконала, що він не бачив нікого подібного. Белінгем умикав не за значною ціною проходилося поміж ними з листом ректора. Не дуже але для простого студента, що?

— Чому ти говориш, що не можеш познакомиться з Лієм без Белінгема?

— Бо Белінгем є прречесним його оміг Евеліні. Чудова молода дівчина, Сміт, я казав їй віддавна знай про розуму. Сподіє, якби могла бачи цього свого пороч з Едвардом Белінгемом мені ніче истово біля гітани. (Д. Д.)

Німецькі голоси про творчість ф. Якимовича.

(З нагоди вистави у Відні).

Ми недавно подали більшу замітку з Відня, що у „Новій Галерії“ 11. лютого відкрили виставу 14 віденських мистців XIX. віку, яку улаштувала д-р Віта Кінстаер, та де знаходяться 29 речей нашого мистця Федора Якимовича, розміщених у двох залах.

НОВИНИ

В ШОВКАХ

І ВОВНАХ

НАЙДЕШЕВІШЕ В УКРАЇНСЬКИХ

„Мануфактурі“

ЛЬВІВ, ПЛ. КАПУЛЬНА 3.

127 1—?

Тепер маємо змогу, завдяки чемності п. Гофрата Дольницького, подати кілька голосів віденської німецької критики про твори Якимовича, зібрані на цій виставі з приватних галерій.

З 29 речей Якимовича на виставі є 10 олійних малюнків, 16 акварель, 2 рисунки та 1 портрет на слонової кістки. Є тут жанрові малюнки, портрети, пейзажі.

„Вінер Цайтунг“ у ч. 43. уміщує більшу рецензію на виставу пера Т. Штауба, де на початку подає біографічні відомості про мистця, його театральну діяльність і т. д.

Про автопортрет Якимовича Т. Штауб пише: „У великому автопортреті мистця, повному психологічної гостроти скупчується його хист визначного мистецького діла.“

„Вінер Ноесте Нахріхтен“ також подаючи на початку цікавіші дані з біографії Якимовича зазначають, що „з виставлених творів виразно бачимо театрального мистця, одначе впадають в око краєвиди, як от „Пейзаж Пратеру“, „Лісовий краєвид“, бо вони мають пелеру глибини і близькі до природи.“

„Ноес Вінер Тагблят“ і „Зекс Ур Абендблят“ однаково оцінюють творчість мистця Якимовича, називаючи її своєрідною. Обидва рецензенти також спиняються на романтичній біографії мистця — видно, що сучасних віденців дивує така річ, як можна йти пішки з Львова до Відня за наукою... Що-ж, європейці не знають біографій українських мистців і багатьох письменників!

Отже обі газети однозгідно відзначають знамениті декорації Якимовича до „Трубадура“, яких, властиво досі ще ніхто не перевищив. Вистава показує багатогранність таланту Якимовича та що він, як маляр портрету, краєвиду і жанру створив речі особливого характеру.“

Виставу закрили 11. березня.

Київський університет і київська опера названі іменем Шевченка.

Совітська „Правда“ принесла 7. ц. м. розпорядок Найвищого Совіту ССРСР, яким київський університет, досі названий ім. св. Володимира, буде називатись відтепер ім. Шев-

ченка. Таксамо буде теж називатись київська опера. Київський університет дістав як патрона св. Володимира 14. червня 1834. р.

— 0 —

Індуський конгрес не поставив ультимату Великій Британії.

У Трітупі закінчилася пленарна сесія індуського національного конгресу, який прийняв такі резолюції:

- 1) осудив закордонну політику Англії, що підтримує „фашистські“ держави,
- 2) висловлює повне довіря Гандієві,
- 3) домагається права самовизначення для Індії,

4) висловлює признання для відваги палестинських арабів,

5) стверджує, що положення індусів у заморських краях, зокрема в Європі, погіршилось.

Проект ультимативного домагання права самовизначення для Індії (до 6-ох місяців) відкинено.

КОНАН ДОЯЛЬ:

Мумія число 249.

ФАНТАСТИЧНА НОВЕЛЯ.

На кінці одного з крил найстаршого каледжу оксфордського університету підіймається зевелічка вежа. Її старість доказує густий килим плюща, що її майже всю покриває, і синій лишайник на нерівних кам'яних стінах. Від дверей, яких лук прогнувся під тягарем літ, спіраєю вгору ведуть кам'яні сходи, сходжені та вибиті ногами студентів багатьох поколінь, що тяглися до науки.

Життя на цих вузьких сходах залишило тут свої сліди. Скільки молодих, живих юнаків, від учнів доби Півніжних крестів аж до наших модерних студентів, перейшло по цих сходах! Що залишилося сьогодні з тих молодих голов, з їхньої енергії, туги й надії окрім декількох похилених хрестів у куті цвинтаря і мабуть жмені пороку в труні, тимчасом як ці старі сходи і потріскані стіни зі зниклими прикрасами і напів замаланими написами пережили століття!

У травні 1894 року мешкали в цій невеличкій вежі три студенти, бо в кожному поверсі було одне помешкання, що складалось з невеличкого салону й спальні. В партері жила Тома Стильс, слуга трьох мешканців у вищих поверхах.

В крилах університетського будинку, що з двох сторін дотикалися до старої вежі, знаходилися аудиторії та лабораторії, так, що її мешканці могли в абсолютній тиші присвятитись студіям. На третьому поверсі жила Аберкромбі Сміт, під ним Едвард Белінгтем, а найнижче Монігас Лі.

Була десята година у вечір. Аберкромбі Сміт сидів у своєму кріслі, сплывши ноги об ретинку

печі, випускав з уст густі хмари синього диму. Проти нього на другій стороні печі займався тим самим його приятель студій, Джеффо Гасті. Обидва були одягнені в фланелеві одяги, бо весь вечір провели на ріці. З їх загартованого тіла і сильних м'язів уже на перший погляд можна було зробити висновок, що вони люблять спорт і рухи на свіжій повітрі. Гасті був поправді капітаном університетської фрегати, а Сміт втішався славою непереможного плавця й гребця. Однак тепер у часі іспитів занедбував, але не занадто, свій улюблений спорт, присвячуючи йому тільки декілька годин з причин чисто зоровельних. На його столі були накопичені лікарські книги, анатомічні атласи, череп і частини костей; однак флорети і боксерські рукавиці, що висіли над печєю, зраджували, що він і його приятель для розваги по науці займалися цим спортом. Вони були знайомі вже віддавна. Через те і не розмовляли, віддаючи розкоші німого відпочинку, що є можливий тільки між інтимними приятелями.

— Напийся трохи віски, — промовив накінці Сміт, окутаний хмарою диму.

— Ні, дякую. Коли приготуються до іспитів, не по ніколи. Як ти далеко вже в науці?

— Вчує дуже пильно, невдовзі скінчу з своїм черепом.

Гасті тільки потакнув головою й знову на стала мовчанка.

— Що-до того, Сміт, — озвався по хвилині Гасті, — чи ти вже познайомився з товаришами, що мешкають під тобою?

— Здоровимось, коли стрінемося. Це все!

— Гм... вдоволься цим. Я з ними не дуже знайомий і це мені вистачає. Я тобі не разив би ближче знайомитись з ними. Про Лія я тобі не можу нічого злого сказати...

— Це — той менший?

— Так, гарний хлопець. Однак ти не можеш з ним познайомитись без того, щоб ти не

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Пятниця, 15. березня 1910.

СТУДЕНТИ В ОБОРОНІ СВОЇХ ПРАВ.

Між студентами вищих наукових закладів у Львові став в останніх місяцях проявлятися рух. Той рух викликали передовсім деякі міражі львівської ц. к. поліції, що обмежували, на погляд студентів, їх академічну свободу, а саме глибоко свої студентські зібрання, відчити і т. д. без неможливої присутності ц. к. поліційного урядовця.

КРЕДИТ НА РЕГУЛЯЦІЮ ВИСЛИ І СЯКУ.

Відень, 15. березня. Уряд зажадав на доповнення регуляції Висли і Сяку додаткового кредиту в сумі 10.000 зр.

РОКОВИНИ МАДЯРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ПЕШТ, 15 березня. Нині, в день роковин мадьярської революції університетська молодь уклали зранку свято, що відбулося зовсім спокійно. Ірландські розказав події з 1848 р. і молодь розійшлася потім на роблячи демонстрації, які проти уряду які проти війсьнового закону.

ОЛЕВНИЦЬКА І СКА - ЛЬВІВ, КОРДЕЦЬКОГО 51

ПІСЛЯ КОМУНІСТИЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У ЧЕРВОНІЙ ІСПАНІЇ.

БУРґОС, ПАТ. Комуністична революція в червоній Іспанії тривала цілий тиждень. Пройшли комуністи зібрали коло 30.000 військ, стягаючи чимало частин з фронту й ослаблюючи його. Цивільне населення дало комуністам дуже слабу підтримку. В уличних боях загинуло мало осіб.

Після революції переведено зміни на кількох командних становищах у червоній армії.

мав зносин з Белінгтемом, а я цього тобі й радив би.

Сміт поглянув допитливо на свого приятеля.

— А чому? Поясни мені це. Не можеш чи грає в карти? Або чи він на послугах злочинців? Проте ти сам не звик брехні говорити про інших.

— Ах, ти його не знаєш! В його особі щось відстрашного, щось чортівського. Відчуваю перед ним інстинктивний страх і побивав би об заклад, що ця людина віддається тайним пристрастям. А все ж він не рені; він найкращий студент, якого коли-будь університет мав.

— Що він студіює? Медицину, право чи філософію?

— Схілі мови. Шілінгтон, що страждав з ним підчас ферій десь в Єгипті — казав мені, що біли волопадів Нілу — казав, що Белінгтем говорив з арабами, кичив їм ми народився. З коптами говорив по коптськи, з жидами по гебрейськи, з будувачами арабськи і всі цілували з снігостинною його одяг. Мабуть в тих околицях живе в олях ще досить старих пустельників, що викликають людей і анімають, особливо до єврейців, свою ненависть дикими поглядами. Однак вони, ледви Белінгтем промовив до них одне слово, ривнулися коло його ніг. Шілінгтем мене переконував, що він не бачив ніколи подібного. Белінгтем уважав це за застереження і тому проходжувався поміж ними з лисим тектора. Не дуже але для простого студента?

— Чому ти говориш, що не можеш знайомитись з Лєм без Белінгтема?

— Бо Белінгтем є наразі мені його сестра Евелін. Чудова молода дівчина. Сміт, який віддавав значно менше радощів. Справді, коли бачу цього злізлого поруч з Евелін, то мені наче вступ біля горілки.

Висліди самоуправних виборів.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

ПАТ повідомляє, що вибори до громадських рад у теребовельській повіті принесли рішучу перемогу польським лисам. Поляки мали здобути 709 мандатів, себто 66% (всього 1074), з того ОЗН 488 мандатів. Українці здобули 364 мандати, то є 33% а жиди 7 мандатів.

ПАТ подає, що голосування відбулося тільки в 1 третині громад того повіту. Зате в інших громадах голосування не відбулося, бо там заклали виборчий компроміс.

негажнено українські листи, голосування не відбулося.

Рівночасно відбулись у 8-ох волостях вибори, що дали такі висліди: Варяж: 102 українці, 105 поляків, 1 жид; Кристинів: 104 українці, 59 поляків, 13 „старорусинів“; Корчин: 52 українці, 28 поляків, 8 „старорусинів“; Хоробів: 92 українці, 82 поляків, 4 „старорусинів“; Тартаків: 104 українці, 68 поляків; Белз: 143 українці, 69 поляків; Скоморохи: 64 українці, 33 поляків, 29 „старорусинів“; Пархач: 38 українці, 16 поляків.

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. 11. п. м. відбулись в тернопільській воєвідстві вибори до громадських рад, які дали такі висліди: пов. Борщів на 1378 радних українці 651, поляки 704, жида 23; пов. Броди на 1396 українці 714, поляки 675, жида 7; пов. Бережани на 1566 українці 644, поляки 367, жида 3; пов. Камінька на 1254 українці 662, поляки 561, жид 1; пов. Копичинці 1003 українці 356, поляки 638, жида 9; пов. Підгайці 1698 українці 629, поляки 1056, жида 5, німці 8; пов. Перемишляни 1366 українці 481, поляки 869, жида 3; Радехів 986 українці 539, поляки 986, жида 23; Скалат 1294 українці 409, поляки 883, жида 2; пов. Тернопіль 1706 українці 598, поляки 1074, жида 3, німці 2, не обсаджено 2; пов. Теребовля 1080 українці 364, поляки 709, жида 7; пов. Заліщики 1038 українці 585, поляки 495, жида 8; пов. Збараж 1138 українці 455, поляки 690, жида 3; пов. Збів 1180 українці 574, поляки 603, жида 3; пов. Золочів 1782 українці 843, поляки 899, жида 14, німці 16, не обсаджено 10 манд. 3 повітів Бучач і Чортків нема ще вислідів.

Після звіту Контрольної Комісії та призначення абсолютної уступачою виділові призначення в доказ призначення діяльності студ. Гандзя Даміана вибраний його знову через аклямацію головою Т-ва. Новий виділ уконститувався так: Горницький Орест, заст. голови, Понський Володимир, заступник дир., Тимчук Роман, секретар, Соболь Богдан, скарбник, Мартинович Богдан, бібліотекар, Понський Євген і Вересюк Іван — заступники виділових.

Р. Т.

Україніка.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Бреслявер Ноесте Нахріхтен“ з 7. п. м. приносить на 1-й сторінці статтю свого праського кореспондента п. н. „Країна, що шукає своєї мови“. Автор стверджує, що Карпатська Україна не заслуговує на таку назву. Надзлі її чехи, які господарили в тім краю але і навіть не пізнали краю. Далше стаття описує національний склад Карпатської України, її господарську розбудову, чисельність і положення німецької меншини та актуалізацію того краю, який у такому короткому часі з повного забуття перейшов у осередок міжнародних заінтересувань.

„Гренцботе“ з 10. п. м. описує становище Берліна до конфлікту між Прагою та Хустом і Братиславою, згадує про скликання карпатоукраїнського союму, про нового німецького консула в Хусті та довше спинюється над положенням українців у Польщі, зокрема над консолідацією українських партій.

БРИТАНСЬКИЙ УРЯД НЕ ПРИЗНАЄ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕСПАНІ КОМБАТАНСЬКИХ ПРАВ.

ЛОНДОН. АТЕ. Прем'єр Чемберлен заявив у парламенті, що становище британського уряду у справі призначення прав воюючої сторони для національної Еспанії є незмінне. Виходить, що Англія і далше не признає національний Еспанії комбатанських прав.

ПРИ СХВОРІННЯХ МОЧЕВИХ ДОРІГ І КРОВАВИХ ЗАЛІЗ шодня застосуйте природну гірку воду Францієн Яосифа, а це зменшить вам біль і легко зворотно і добре травлення. Складна вапня трава.

УРЯД ЛАТВІ ПОБОРЮЄ АЛЬКОГОЛІЗМ.

РИГА. АТЕ. Латвійське міністерство суспільної опіки опрацьовує законопроект, що передбачує різні способи боротьби проти алкоголізму. М. ін. алкоголіків ізолювати від оточення, — їх замикатимуть до таборів примусової праці на час до 4 літ.

КОНТРОЛЯ КОРДОНІВ СЛОВАЧИНІ.

Братиславська радіовислання надала приказ вожда Гайнкової Гвардії, щоб піддати залізничні транспорти контролі, спинити грошові посилки за кордон та унеможливити втечу зі Словаччини. Всі відділи Гайнкової Гвардії мають бути в поготіві.

Бібліотека „ДІЛА“

„НА НОВИХ ЗЕМЛЯХ“

— — — — —
Доля емігранта у Чехословаччині. Дія в Карпатській Україні. Воротило за право громадянства і нову землю.

Ціна 2.50 зол.
Дистанте у Видавництві „Діло“ або у всіх книгарнях крає.

Зі студентського життя.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ОБНОВИ“.

Дня 12. п. м. відбулись у Львові заг. збори „Обнови“, т-ва українських студентів-катриків, при участі 45 членів і 12 гостей. Збори відкрив голова, студ. Б. Ловчина, що пропонує вислати від зборів привіт апост. нунцієві з приводу вибору папи. Описля подав висліди шкільних і пінг-понгових змагань та роздав нагороди переможцям. (Нагороди уфундували поодинокі українські видавництва, м. ін. і „Діло“). На внесення голови вибрано президію зборів у складі: предсідник м-р Фединський, секретарі Мацькевичівна і Б. Єднориг. М-р Фединський обняв провід зборів і згадав про помершого члена, студ. Тараса Польового, якого пам'ять пошанували привітанням з місц. Відтак виголосили привіти: проф. М. Чубатий від Екзекутиви „Пакс Романа“, д-р М. Дзюрович від Генер. Інституту Католическої Акції, д-р В. Гайовицький від Т-ва „Орли“. Промову виголосив теж о. д-р І. Гриньох, духовний спікер „Обнови“. Секретарка В. Мацькевич відчитала протокол мин. заг. зборів з 13. 3. 1938.

Загальний звіт складав голова т-ва, студ. Б. Ловчина. Він запропонував, щоб Віпреосв. Митрополитові надати почесність першого почесного члена та члена-добродія, що прийнято через аклямацію. Вискомистешку грамоту кисти п. Галі Захарієвич-Липи має вручити Експ. Митрополитові окрема делегація. У своїй внутрішній діяльності виділ переймає реорганізацію членів, яких є 73, з того 16 студентів і 57 студентів. На 19 ширших сходинах виголошено низку висказів на суспільні теми, укладено записки реколекції, просфору, 2 фінансові сходини, 3 прогульки, 1 чайний вечір. У т-ві зорганізовано секції: студенток, правників, медиків, філософів та ін. „Обнова“ вдержує зв'язки з багатьма закорд. студ. організаціями, належить до „Пакс Романа“ і „Славія Католика“ та бере участь у їхніх з'їздах. Студ. М. Рудківна атаквала секретарський звіт. Скарбник студ. Б. Боднар ствердив, що скарбко-ва т-ва має 294 томи, однак члени за мало не справу з ними статуту. В імені Контр. Комісії студ. Тершаковець постановив внесення до абсолютної уступачою виділові, що однокласно ухвалено після оживленої дискусії.

До нового вибілу ввійшли: голова студ. Б. Ловчина (через аклямацію), члени: З. Боднар, В. Мацькевичівна, Б. Єднориг, Т. Горницький, З. Рудницький і П. Шкільник; заступники: М.

Антонович, Р. Припхан і М. Рудківна. Контр. Комісія: У. Паук, Ом. Прицак і Я. Мотрук. Товариський Суд: Ол. Яримович, Б. Задорожний і М. Цегельський.

Над. гимном закінчено ці збори „Обнови“, що веде велику працю над ідеологічним оформленням українського студентства у Христовому дусі.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА АКАДЕМІЧНИЙ ХОР „БАНДУРИСТ“.

Дня 5. п. м. відбулись в малій салі Муз. Інст. ім. Лисенка Загальні Збори Т-ва Акад. Хор „Бандурист“ у приватності куратора Т-ва проф. д-ра К. Кольбушевського. Відкрив Збори і провів ними голова студ. Даміян Гандзя, секретарював студ. Роман Тимчук.

На вступі голова Т-ва зясував коротко діяльність „Бандуриста“ за час від мин. Загальних Зборів. І так у травні мин. року академічні сенати всіх високих шкіл у Львові затвердили статут Т-ва „Бандурист“. Факт цей дав змогу студентам інших високих шкіл поза університетом бути членами хору згідно зі статутом. Після того надав загальні Збори 28. V. вибрали новий виділ, що виконував свої функції до 5. II. п. р. З початком цього акад. року уступив зі становища диригента хору дир. О. Плешкевич і на його місце запрошено проф. М. Колесу. Також дешо змінений виділ постановив скріпити дисципліну хору та піднести рівень співання, впроваджуючи курс сольфеджу для членів Т-ва. Далшим завданням виділу (обговорюваним на ширших сходинах) було улаштування власного концерту, описля поїздки по провінції. До цієї справи приложено всю енергію, збільшувачи число проб, так, що є заповнює перевезення П в діло. Членів — як подав секретар — було 60 вписаних, а постійно ходило на проби к. 50 членів, що відбулося 40 разів (шо тижня в середстві суботу вечором). Половину членів „Бандуриста“ творять студенти політехніки і права, решту студенти філософії, Торгов. Академії, Ветерин. Академії та ін. Хор брав участь у 8 імпрезах у тому числі в свої власні концерти. До трагічної співання панакхид за визначних громадян і підчас дванадцяти католік св. Юра салі долати, що від 11. XI 1938 співає „Бандурист“ шо четверга підчас Служби Божої в наміренні українського народу в год. 730. Завдяки енергійному скарбнику Б. Соболєві наладжено фінансові справи Т-ва, головню зворот позичок Вкінці бібліотекар Б. Мартинович говорив про впровадження бібліотеки і поучиня спонсору шанування, нот, викликаючи ширшу дискусію.

Висліди самоуправних виборів.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

ПАТ повідомляє, що вибори до громадських рад у теробовельській повіті принесли рішучу перемогу польським листам. Поляки мали здобути 709 мандатів, себто 66% (де-реаліе 640), з того ОЗН 488 мандатів. Українці здобули 364 мандати, то є 33% а жиди 7 мандатів.

ПАТ подає, що голосування відбулося тільки в 1 третині громад того повіту. Зате в інших громадах голосування не відбулося, бо так заклали виборчий компроміс.

негажнено українські листи, голосування не відбулося.

Рівночасно відбулись у 8-ох волостях вибори, що дали такий вислід: Варяж: 102 українці, 105 поляків, 1 жид; Кристинів: 104 українці, 59 поляків, 13 „старорусинів“; Керчин: 52 українці, 28 поляків, 8 „старорусинів“; Хоробри: 92 українці, 82 поляків, 4 „старорусинів“; Тартаків: 104 українці, 68 поляків; Бела: 143 українці, 69 поляків; Скоморохи: 64 українці, 33 поляків, 29 „старорусинів“; Пархач: 38 українці, 16 поляків.

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. 11. ц. м. відбулися в тернопільській воєвідстві вибори до громадських рад, які дали такі висліди: пов. Борщів на 1378 радних українці 651, поляки 704, жиди 23; пов. Броди на 1396 українці 714, поляки 675, жиди 7; пов. Бережани на 1566 українці 644, поляки 367, жиди 3; пов. Камінь на 1254 українці 662, поляки 561, жид 1; пов. Копичинці 1003 українці 356, поляки 638, жиди 9; пов. Підгайці 1698 українці 629, поляки 1056, жиди 5, німці 8, пов. Перемишляни 1366 українці 481, поляки 869, жиди 3; Радехів 986 українці 539, поляки 986, жиди 23; Скалат 1294 українці 409, поляки 883, жиди 2; пов. Тернопіль 1706 українці 598, поляки 1074, жиди 3, німці 2, не обсаджено 2; пов. Теревовля 1080 українці 364, поляки 709, жиди 7; пов. Заліщики 1038 українці 585, поляки 495, жиди 8; пов. Збарж 1138 українці 455, поляки 690, жиди 3; пов. Зборів 1180 українці 574, поляки 603, жиди 3; пов. Золочів 1782 українці 843, поляки 899, жиди 14, німці 16, не обсаджено 10 манд. З повітів Бучач і Чортків нема ще вислідів.

ВАНІЛІЕВІЙ ШУКОР
до ПЕЧИВА

КООП.
-ПЛАСТ-
ВІСЬОТІСЬКА 19

СОКАЛЬЩИНА.

СОКАЛЬ, ПАТ. Минулої неділі відбулись вибори до міської ради в Сокалі. ОЗН дістав 17 мандатів, жиди 7. У трьох округах, де у-

Зі студентського життя.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ОБНОВИ“.

Дня 12. ц. м. відбулися у Львові заг. збори „Обнови“, т-ва українських студентів-католіків, при участі 45 членів і 12 гостей. Збори відкрив голова, студ. Б. Лончина, що пропонує вислати від зборів привіт апост. нунцієві з приводу вибору папи. Опісля подав висліди щорічних і п'яти-п'ятирічних змагань та роздав нагороду переможцям. (Нагороди уфундували видавництва, м. ін. і „Діло“). На вищення голови вибрано президію зборів у складі: предсідник м-р Федиский, секретарі Мацькевичівна і Б. Єдноріг. М-р Федиский обрав провід зборів і згадав про померлого члена, студ. Тараса Польового, якого пам'ятали пошанували привітанням з його відтак анголосоли привіти: проф. М. Чубатий від Екзекутиви „Пакс Романа“, д-р М. Даворняк від Генер. Інституту Католи. Акції, д-р В. Габовицький від Т-ва „Орлі“. Промову анголосоли теж о. д-р І. Гриньох, духовний наставник „Обнови“. Секретарка В. Мацькевич відчитала протокол мину. заг. зборів з 13. 3. 1938.

Загальний звіт складав голова т-ва, студ. Б. Лончина. Він запропонував, щоб В. Преосв. Митрополитові надати почесне першого помічника та члена-добродія, що прийнято через акляцію. Вискомистенську грамоту кн. п. Гамі Захарієвич-Липи має вручити Б. Митрополитові окрема делегація. У своїй внутрішній діяльності відділ перевів реорганізацію членів, яких є 73, з того 16 студентів і 57 студентів. На 19 ширших сходинах розглянуто замисли реколекції, просфору, 2 збори сходини, 3 прогульки, 1 чайний вечір. Із загальною секції: студенток, правників, медиків, філософів та ін. „Обнова“ вдернула в багаторічну закорд. студ. організацію „Пакс Романа“ і „Славія“ та бере участь у їхніх з'їздах. Студ. М. Рудиківна здала секретарський звіт. Скарбниця студ. З. Боднар ствердила що сальдо є 123 тис. т-ва має 284 тис., однак члени за мало розуміють справу звітності. В імені Контр. Колегії студ. Тершаковець поставив внесення до абсолютної уступачої виділові, що одностовно ухвалено після оживленої дискусії.

До нового відділу ввійшли: голова студ. Б. Лончина (через акляцію), члени: З. Боднар, М. Рудиківна, Б. Єдноріг, Т. Горникевич, П. Шкіляник; заступники: М.

Антонович, Р. Припхан і М. Рудиківна. Контр. Комісія: У. Паук, Ом. Прицак і Я. Мотрук. Товариський Суд: Ол. Яримович, Б. Задорожний і М. Цегельський.

Нац. гнимою закінчено ці збори „Обнови“, що веде велику працю над ідеологічним оформленням українського студентства у Христовому дусі.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА АКАДЕМІЧНИЙ ХОР „БАНДУРИСТ“.

Дня 5. ц. м. відбулися в малій салі Муз. Інст. ім. Лисенка Загальні Збори Т-ва Акад. Хор „Бандурист“ у приватності куратора Т-ва проф. д-ра К. Кольбушевського. Відкрив Збори і проводив ними голова студ. Дам'ян Гандзій, секретарював студ. Роман Тимчук.

На вступі голова Т-ва зясував коротко діяльність „Бандуриста“ за час від мину. Загальних Зборів. І так у травні мину. року академічні сенати всіх високих шкіл у Львові затвердили статут Т-ва „Бандурист“. Факт цей дав змогу студентам інших високих шкіл поза університетом бути членами хору згідно зі статутом. Після того надзвич. Загальні Збори 28. V. вибрали новий відділ, що виконував свої функції до 5. II. ц. р. З початком цього акад. року уступив зі становища диригента хору дир. О. Пашкевич і на його місце запрошено проф. М. Колесу. Також дещо змінений відділ постановив скріпити дисципліну хору та підняти рівень співання, впроваджуючи курс сольфеджу для членів Т-ва. Дальшим завданням відділу (обговорюваним на ширших сходинах) було улаштування власного концерту, опісля поїздки по провінції. До цієї справи приложено асю енергію, збільшуючи число проб, так, що є запорака перевести її в діло. Членів — як подав секретар — було 60 вписаних, а постійно ходило на проби к. 50 членів, що відбулося 40 разів (що тижня в середу й суботу ввечері). Половину членів „Бандуриста“ творять студенти політехніки і права, решту студенти філософії, Торгов. Академії, Ветерин. Академії та ін. Хор брав участь у 8 імпрезах, у тому були три власні концерти. До традиційного співання панакхид за визначних громадян і підчас дванадцятки в катедрі св. Юра слід додати, що від 11. XI 1938 співає „Бандурист“ що четверга підчас Служби Божої в наміренні українського народу в год. 7.30. Завдяки енергійному скарбнику Б. Соболеві наладнано фінансові справи Т-ва, головню зворот позичок. Вкінці бібліотекар Б. Мартинювич говорив про упорядкування бібліотеки і порушив справу шанування, нот. викликаючи ширшу дискусію.

Juste

ПІНИСТИЙ І ЛАГІДНИЙ
КРЕМ ДО ГОЛЕННЯ

J. IS. STERNIEWICZ • POZNAŃ

Після звіту Контрольної Комісії та признання абсолютної уступачої виділові привіт в доказ признання діяльності студ. Гандзій Дам'яна вибраний його знову через акляцію головою Т-ва. Новий відділ уконститувався так: Горникевич Олександр, заст. голови, Пашкевич Володимир, заступник дириг., Тимчук Роман, секретар, Соболев Богдан, скарбник, Мартинювич Богдан бібліотекар, Панчишин Євген і Вересюк Іван — заступники виділових.

Р. Т.

Україніка.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Бреслявер Нюесте Нахріхтен“ з 7. ц. м. приносить на 1-й сторінці статтю свого праського кореспондента п. н. „Країна, що шукає своєї мови“. Автор стверджує, що Карпатська Україна не заслуговує на таку назву. Надзлі П чехи, які господарили в тім краю але і навіть не пізнали краю. Дальше стаття описує національний склад Карпатської України, її господарську розбудову, чисельність і положення німецької меншини та актуалізацію того краю, який у такому короткому часі з повного забуття перейшов у осередок міжнародних зацікавлень.

„Гренибете“ з 10. ц. м. описує становище Берліна до конфлікту між Прагою та Хустом і Братиславою, згадує про скликання карпатоукраїнського союму, про нового німецького консула в Хусті та довше спинюється над положенням українців у Польщі, зокрема над консолідацією українських партій.

БРИТАЙСЬКИЙ УРЯД НЕ ПРИЗНАЄ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕСПАНІ КОМБАТАНТСЬКИХ ПРАВ.

ЛОНДОН. АТЕ. Прем'єр Чемберлен заявив у парламенті, що становище британського уряду у справі признання прав воюючої сторони для національної Еспанії є незмінне. Виходить, що Англія і дальше не признає національний Еспанії комбатантських прав.

ПРИ СХВОРІННЯХ МОЧЕВИХ ДОРІГ І КРОВАВИХ ЗАЛІЗІ щодня п'яніть природну гірку воду Францішка Йосифа, а це відсидить вам багате і легке випорожнення і добре травлення. Складна затіше зразку.

УРЯД ЛАТВІ ПОБОРЮЄ АЛЬКОГОЛІЗМ.

РИГА. АТЕ. Латвійське міністерство суспільної опіки опрацьовує законопроект, що передбачує різні способи боротьби проти алкоголізму. М. ін. алкоголіків ізолювати від оточення, — їх замикатимуть до таборів примусової праці на час до 4 літ.

КОНТРОЛЯ КОРДОНІВ СЛОВАЧЧИНИ.

Братиславська радіовислання надала приказ вожда Гайкової Гвардії, щоб піддати залізничні транспорти контролі, спинити грошеві послики за кордон та унеможливити втечу зі Словаччини. Всі відділи Гайкової Гвардії мають бути в поготівлі.

Бібліотека „ДІЛА“

ВОЛОДИМИР БІРЧАН

„НА НОВИХ ЗЕМЛЯХ“

— повість —

Доля емігранта у Чехословаччині. Літ в Карпатській Україні. Боротьба за право громадянства і нову землю.

Ціна 2.50 зол.

Дістаєте у Видавництві „Діло“ або у всіх книгарнях крає.

ВАРШАВА, 14. ВІ ПІАТ 3 жовт.
всім, що розстріляні в Чехословаччині, ви-
бу розстріляні в місто єврейським
владіями триністі між Радикальним і
своєю і Польською Русью.

Припинили діяльність усіх українських установ у Березі жидівщині.

„для припинення нормальних умовин у повіті“.

ВАРШАВА, ПАТ. У зв'язку з виконанням вимог кінця терору і спробами заварити публічне життя, які від довгого часу траплялися на території березівського повіту, влада безпеки почала енергійну акцію, що має на меті зліквідувати проступки діяння та привернути нормальні умовини в повіті.

Розпорядком адміністраційної влади в березівському повіті припинено діяльність та-

ких організацій: 59 читальня „Просвіти“ разом з філією, 38 кружків „Рідної Школи“ та її повітовий союз, 30 кружків „Славського Господаря“ разом з філією, 8 відділів „Лугу“ з повітовою управою, 2 гімнастико-спортивні товариства „Сокіл“, 28 кружків „Союзу Українок“ разом з філією, 7 станцій „Ораїн“ та низку відділів Української Католицької Акції.

Мадярщина стримала боєву акцію.

ПРХАЛЯ ВІДДАВСЯ ДО ДИСПОЗИЦІЇ УРЯДУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Прага, 15. III. год. 4. рано.

За телефонічною реляцією з Хусту (год. 3.30 над раном) військовий штаб оборонних частин Карпатської України міститься у Сваляві, під команду ген. Сватека. Прибув тут також ген. Прхала, який був утік із Хусту і тепер віддався до диспозиції уряду Карпатської України. Мадярські військові частини досі не рушилися із зайнятої лінії фронту, що впрямую демаркаційну заганявину між Ужгородом і Мукачевом по череві Ракошні, який є в малярських руках. У напрямі на Сваляву малярі зайняли прикордонне Франківце. Інформації Італійської Телеграфічної Агенції немовби то малярські військові частини були вже 14 км. від польського кордону в Карпатах, виявляються супроти того неправдиві. Удержуване досі телефонічне полум'я Хусту через Сваляву було б в такім випадку перерване.

В Хусті повний спокій. Уряд радить у перманенції. В кількох прикордонних місцевостях, між іншим у напрямі на Сваляву були спроби провокації малярських диверсантів. Німецького консула в Хусті Гофмана постійно інформують про положення в краю. З дотеперішньої ситуації можна вимірювати, що малярі ледви чи відважались перед ранком на якунебудь зачіпку акцію, хоча кожна хвилинка може принести несподіванки.

З Відня довідується телефонічно, що є можливість, що канцлер Гітлер прийде завтра на розмову міністра Юлія Ревая. Якщо дійсно до цієї розмови дійшло б, то був би це доказ активного зацікавлення Німеччини положенням загроженої Карпатської України, яке досі наділі виявляється тільки формально, зовсім нерівномірною до скалі небезпеки, яка загрожує тій країні.

Роман Голіян.

Мадярщина посягає на Карпатську Україну.

МАДЯРСЬКА НОТА ДО ПРАЗЬКОГО УРЯДУ В СПРАВІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

БУДАПЕШТ, 14. III. ПАТ. Заступник міністра закордонних справ посол і міністр Веріле сів сьогодні в год. 15. на руки чехословацького посла в Будапешті Кобра ноту такого змісту:

„Пане после, Словаччина проголосила незалежність. Мадярський уряд переконаний, що чехи, які чехословацьку державу більше ніж перед 20-ти роками позбавляють на право самовизначення народів, увели в ряд самостійних держав, відповідаючи вичуттям історичних прав приймають до відома вислів воли словацької, німецької і малярської людності Словаччини і відповідно його визнають. Останні події на території Підкарпатської Русі й Іллідеції, що постійно повторюються, які з одного боку загрожують спокою і безпеці пограничної малярської людності, а з другого створюють імовірність, що з тієї території підготують також атаку на Словаччину, яка бореться за свободу на підставі права самовизначення, приневолюють малярський уряд домагаючись від чеського уряду, щоб а) негайно звільнив інтернованих малярських держ. приналежності, б) негайно почав край переселюванням малярської людності і дозволив їй зовсім вільно організуватися, в) видав зброю малярським організаціям самооборони,

г) до 24-ох годин опорожнив Підкарпатську Русь з чесько-моравських військових відділів,

г) у повній мірі вшанував майно малярських громадян і громадян малярської національності. Мадярський уряд ще раз звертає увагу чеському уряду в дуже поважній формі на ноту з 9-го січня ч. 4/б — 1939. Мадярський уряд підкреслює, що спираючись на відомі політичні засади у ніякому випадку не буде байдужий, якщо дійшло до збройного чеського нападу на Словаччину, на русько-словацькій границі. Мадярський уряд чекає відповіді на цю ноту до 12-ти годин, у протилежнім випадку малярський уряд усю відповідальність за події, що можуть зайти, скидає на праський уряд.

Пане после, прошу прийняти вислови мого поважання

Гр. Чакі, малярський міністр закордонних справ.

Будапешт, 1939 р. 14. березня, год. 15.

ВІДПОВІДЬ ПРАСЬКОГО УРЯДУ.

ПРАГА, ЧТК. Праський уряд відповів на ноту Мадярщини, що він дав повноваження ген. Прхалі, щоб він у порозумінні з карпатоукраїнською владою подавав справу малярської ноти. Прага скинула зі себе відповідальність, заявляючи, що Карпатська Україна стала незалежною державою і сама рінатиме свої справи.

Проклямація канц. Гітлера.

БЕРЛІН, 15. III. год. 6. рано (класич. служба). Вночі з 14. на 15. відбулася в канцелярії Гітлера у Берліні конференція між канцлером Гітлером і президентом Чехії Гакіою та чеським міністром закор. справ Хвалковським, підчас якої през. Гакіа просив канц. Гітлера, щоб він перебрав протекторат над Чехією. Канц. Гітлер дав на те свою згоду, після чого обидві сторони мали відповідний договір. По підписанні цього договору канц. Гітлер видав прокламацію до німецького народу, в якій, поклинаючись на останні події

в Чехо-Словаччині, що могли довести до страшних наслідків у Середній Європі, заявив німецькому народові, що він рішив, щоб німецька армія завдала з ним самим анєм мілу Чехію і Моравію. Рівночасно видав канц. Гітлер другу прокламацію до німецької армії, в якій подав, що німецька армія, входини на територію Чехії, може бути наражена на супротивні сторони банд терористів, який мусить бути адавлений силою.

Коли подамо оці радки, німецька армія починає вже займати Чехію і Моравію.

Ентузіазм населення після проголошення незалежності.

ХУСТ, 14. III. КУП. Знову промова д. д-ра Волошина про проголошення незалежності Карпатської України привернула увагу цілого краю з величезним захопленням. Перед будинком радіостанції в Хусті зібратися маси населення, які вислухали відомий промову президента, що її повільно гучномовили. До насе-

лення Хусту промовили теж командир Сні Іван Роман, Федір Ревей, Іван Рогач та інші. Хустська радіостанція подала теж запис до послів Карпатської України, щоб вони з'явилися в Середу, 15. березня в Хусті на засідання сойму, яке почнеться в год. 3. пополудні.

У краю відбулися справжні великі маніфеста-

ції, підчас яких населення виявляло своє захоплення зі складу нової влади, та з того, що міністром закордонних справ став мін. Ю. Ревей.

ПРОВОКАЦІЯ ПРХАЛІ.

ХУСТ, 14. III. КУП. Сьогодні столітня Карпатської України пережила знову день, який ми не диві історичну вагу, але який був теж великий зворушливий моментів. Сьогодні ранком прийшло до жидівських зударів між січовиками й чеськими військом. Влада, що до початку зійшла і разила в повному складі, стверждала, що січовики не дали ніякої причини до стрілянки та зажадала припинення стрілянки. Одновременно влада звернулася до Праги, щоб не допускати зударів, але й відкапати ген. Прхалу. Однак чеський уряд проголосив дискусію, Карпатська Україна проголосила незалежність. Бо в Хусті даєтьовлено і по 10 год. привернено вже спокій. Влада заридила садити деяких арештованих карпатоукраїнських в'язнів випущено на волю. Сьогодні вероні народи карпатоукраїнського уряду відбуваються далі.

ЯК ВІДБУВАЛИСЯ БОЇ В ХУСТІ.

ХУСТ, УПІС. Сьогодні рано ген. Прхала хотів розібрити при допоміг чеського війська жандармерії, скоростріляних відділів та інших технічних частин місцевий гарнізон Організації Народної Оборони „Карпатську Січ“. Во об'їзді з військом „Січову Гостиницю“ та таварії „Карпатської Січ“. Дійшло до перестрілки, внаслідок якої є 14 вбитих, 30 раних по обох сторонах. Цей нерівний бій закінчився переміром. Прем'єр Волошин зв'язав ген. Прхалу, щоб цей як найскорше покинув територію Карпатської України. Як тільки вечірня преса, нині ранком перейшла від дри на кілька кілометрів через границю в відтинку між Мукачевом і Ужгородом, де здержалися.

Почалися нові бої в Карпатській Україні.

Телефоном від нашого кореспондента.

Прага, 15. III. год. 7.30 рано.

Сьогодні рано в год. 6. почалися в Карпатській Україні бої з малярами. Ввесь тигар бій сконцентрований на лінії Ужгород-Мукачеві, головні в районі Житово. У Сваляві є велика база оборонних військ. Сваляву не заїняли. Досі малярі мають у своїх руках всього 8 км. В Хусті спокій, але і деяке схвилювання, бо карпатоукраїнський уряд не знає до тині, як стовище Німеччини супроти малярської агресії. Нині в год. 7. говорив наш кореспондент із Хустом, тому всі інформації, які ми тепер подаємо безсумнівно правдиві. Карпатська Україна є фактично ще майже не порушена, але не знає, в якому напрямі обернуться події. Все залежить від стовища Німеччини, яка обсадила вже своїм військом Моравію і Чехію.

Роман Голіян.

Незалежна словацька держава.

БРАТИСЛАВА, 14. III. Сьогодні в год. 14. почалося засідання словацького сойму. Першим відбулося невинне засідання сойму під проводом заступника голови сойму Меліші, на участі д-ра Тісо і д-ра Дурчавського. На цьому невинному засіданні підготували невинну анську формулу словацької держави, яку так проголошено на якому засіданні.

Якне засідання відбулося під проводом д-ра Тісо. Перший прийшов до слова прем'єр Брало Сідор, який у невдовій промові переповідав останні дні і заявив, що він пропонує створити кабінет міністрів тільки з тих людей, щоб не допустити до пролиту словацької сойму. Тепер він зголошує думку у справі анта і імені цілого уряду. Після промови анта слово д-р Тісо, який дав звіт зі своїх раних у Берліні. Після того представник сойму Сідор відчитав формулу, якою Словаччина з своїм жой і словацького народу проголосила свою незалежність. На подставлений запит проголосили хто є на самостійність Словаччини, всі вони без винятку встали зі своїх місць і виконали словацький національний гімн.

ПОЛЬША ПОСИЛИЛА ОБСАДУ КАРПАТСЬКОЇ ГРАНИЦІ.

ВАРШАВА, 14. III. ПАТ. У зв'язку з тим, що розвинулася в Чехословаччині, на розпорядок з метою скріплення військових відділів границю між Річчословаччиною і Підкарпатською Руссю.

З природи і життя.

Людина і недуга.

Немає майбутнього нікого, хто не вважав би недугу за нещастя для себе чи для близьких осіб. Негу вважаємо за якусь кривду однини від природи, що відбирає їй право жити, не дає змоги користуватися життям. Тому багатьом людям стає важко жити, коли читають, що з недуги є насправді велика користь. Такі погляди, потверджені численними прикладами та цитатами з інших літературних творів, висловив недавно відомий німецький лікар, популяризатор медичних справ Лебел. Він каже, що недуга мусить мати якийсь приклад, як це зрештою казали не раз. Ось нпр. Лебел каже у своїх лекціях: „Хворобові стани і хвороби ніколи не правди ніж т. зв. здоров'я“. Ніхто не думає у своєму творі „Радісне знання“, що це повинно бути ніякого сумніву, що недуга є для нас кимось потрібна“. Професор Чермак-Зайтц у своїй праці „Хвороба і людська культура“ каже, що якщо так дуже не зв'язує родина, як і всяке суспільство як співчуття і взаємна любов підчас недуги. Терпіння добуває з нас пошук обов'язку, вирозумілість, самовідречення, щастя і любов близького, нерідко шойко робує це прикмети в людини.

Доброта і мудрість.

Хвороба робить нас, каже Лебел, не тільки добрішими, але і мудрішими. Недужий питається мислито чому занедужав, а в тому „чому“ є початок думки причини і планання. Змагаючи побороти хворобу було першою спонукою для людини до природничих дослідів, тимсамим для цієї науки. Поширювати доброту і мудрість це поширювати культуру, тому держава, що позується культурою, зокрема не осягає ніякої культури. Прикладом цього була Спарта, що під царюванням спартанців була одним із найбільш нападаних країн Греції. Якби людство, каже Лебел, узяло собі за взір Спарту, позбавилось би вже брідоти Сократа, малої голови Наполеона, голени Кіайра і Мейсля, а епілептичного Катоніа чи Достоевського убивало б у ранньому віці.

Недуга і змисли.

Сучасне знання стоїть на становищі, що цілім європейським, хворобовим організм людини як і природи, що реагує на всякі подразнення дуже чутко, „з надпродукцією“ реакції. Неправильно живе у спеціальних умовах, у повній натурі і тому має більш загострені змисли і чутливість і більше „удуховленість“. „Здорові люди гріха від тварини“ кричав Гайне, коли його доводило до розпуску якийсь гість зовні бранням нервів.

Недуга ліком.

Це не парадокс, як вигадують на перший вид. Уже старинні греки знали, що нпр. епілептиків можна вилікувати, коли вони випадково занедужають на малярію чи іншу тяжку гарячкову недугу. У середньовічних часах лікарі називали малярію найліпшим ліком проти меланхолії, а в Аргентині до нинішнього дня хворих на червінку висилають до славної купелевої місцевості Трембле Терра, якої лікувальна міць полягає майбуті у малярії, що там постійно панує. Кажуть, що по третім нападі маляричної гарячки лікувальники стають цілком здорові. Подібно до брід ліком проти епілепсії є також запалення легенів та шкарлатина. Хвороба шкіри лица на туберкульозному тлі т. зв. вовк (люпус) може зникнути, коли недужий захворює на червінку і знову ж у 1924 р. у заведенні для божевільних у Шальон лад Марно, де вибухла страшна епідемія кривавої червінки, показалося, що по епідемії двох пацієнтів, один тяжкий фуріят, а другий паралітик, видужали.

Чародійний вплив недуги.

Щоб доглянути цей чародійний вплив недуги на людину не треба їхати аж до Аргентини чи до дому божевільних. Обсервації, які самі можемо перевести на собі чи своїх знайомих, легко покажуть нам, що часто люди з нахилом до недуг, які що пару тижнів занедужують, хоч і легко, тратять їх і кріпляють, немов розквітаються, коли перебувають якусь „велику хворобу“. Спеціальний такий чародійний вплив на таких вічних хворих має тиф. Ця зміна у психіці та здоров'ї людини така виразна, що кається кожному в очі. Таксамо відомо, спеціально лікарям, що деякі хвороби не тільки лікують чи нищать інші, але просто їх виключають. Так нпр. хворі з хибамі серця не хворіють на туберкульоз легенів, люди з артеросклерозом (звуження кровоносних судин) дуже рідко хворіють на табес; знову т. зв. ваготоніки, себто люди, яких життя переходить під знаком т. зв. блудного нерву, що звільнює їх працю і ритм серця, не мають нахилу до звапіння жил.

Згадані обсервації вже частинно використані в медицині. Прикладом є метода лікування поступового паралізу малярією, за яку професор Вагнер Яврегг дістав Нобеліву нагороду.

З того видно, що навіть таке дико як хвороба має свої добрі сторони на психіку хворого і його оточення, і на дальше здоров'я даної людини.

Б. Г-й.

Пересторога.

Отримавши доповідь відомо, що конкуренція фірми, переважно жидівської, силадоту ефери на перелік різних товарів українським кооперативам і установам, як там приватному купецтву, будемо наша фірма вже ліквідована через відобрання нам концесії і продаж наших ват!

Заявляємо, що все це незгідне з правдою, бо наша фірма працює усе ще усе від десятиліт і надалі працюватиме як досі серед нашої Громади, тому просимо ласкаво і дальше прислати нам свої поручення.

З поважанням

Конц. підприємство самоходо-перевозочне

БРАТИ ДМИТЕРИ

Львів, Ринок ч. 43. Тел. 272-48.

сні, що були ирраційні і незграбні стали нараз приємні і колірні. Вона відбувала у снах далекі подорожі, в яких усе було приємне та гарне. Коли по деякій часі змінено лікування і пацієнтці почали подавати інший гормон адреналін, витяг з надниркової залози, характер снів зовсім змінився. Вони були страшні, повні авантур і кімчались завжди якоюсь катастрофою.

Фізичні явища і сні.

Крім цих хемічних впливів на характер сну впливають також фізичні явища з нашого оточення. Гамір і крики мають вплив на сон. Цією справою займався лікар Ленк, що дійшов до дуже цікавих висновків.

На фізичні явища змисли сонної людини реагують без контролю розуму, звичайно перебільшуючи враження, які сонний дістає ззовні. І так нпр. чикання годинника може дати враження приємної музики, коли годинник дещо віддалений від вуха. Коли ж є над самими вухом, тоді сонний має враження бурі, вибухів шрапнелів чи експлозій. Коли людині підносимо положити на голову невеличкий тигар, тоді він спить приємні обійми, коли ж покласти двохлестий тигар, тоді вона бачить якогось драку, що вдаряє її долбнем по голові чи щось подібне. Таксамо сплять різні сні, коли сонному підставляти під ніс пахощі. Тієї однопроцентовому розчині ванілі сонний має враження запахи шоколаду чи тортіз та елгантного товариства. Однопроцентний розчин амоніаку дає враження непричтні газовой атаки, — адихання п'ятипроцентного амоніаку дає сонному враження, що він потопав в кляузі.

Були вже спроби розбуджувати сні апаратами, але від тих снів та їх напрямки не завжди можна передбачити, ані обдумати науковою методою. Організм однини грає тут велику роль. Є люди наділені фантазією і вишукано вражливі, до яких сні приходять майже без ніяких спонук зпоза їх тіла.

Наполеон як пацієнт.

Цікавий опис стану здоров'я Наполеона подав в англійській лікарській пресі Соколов. Він змалював здоров'я цього великого історії в різних фазах його життя. Здається, що Наполеон нездужав на часті шлуночкові недомогання на нервовому тлі, що було спричинене катастрою сечевого міхура. Крім того він мав туберкульоз легенів та гемороїди. Деякі джерела теж подають, що Наполеон мав прожити епілепсії. На острові св. Олени до тих хворобових проявів прилучилися ще недомогання спричинені замалою кількістю вітаміну у їжі і схороні печінки. Вкінці причини смерті Наполеона була пістряк (рак) шлуночка, подібно як у батька та діда.

За 40 літ свого життя Наполеон виявив страшну силу енергії. По 40 році життя він став рідше апатичний та нездбний до загальних рішень, як це було раніше. Згаданий лікар, дослідник цієї справи каже, що причиною цієї переміни у житті, здоров'ї та психіці була же сильний вплив підмішкової залози, що являють спеціальні гормони, які побуджують нервову систему, а причиною пізньої апатії цього неспокійного духа було поступове зиродіння згаданої залози.

Гальо! Чортків і околиці! РЕСТОРАН під „короною“

Львів, Ягайлонська 11.

— це і є наша особливість, найкраща кухня, найкращі вина.

З чарівної країни снів.

Тематику сну цікавить людей уже не від античності. Найстарші єгипетські папіруси зперед 3000 років згадують про сні; подібні згадки про сон знайшли вчені на глиняних табличках ассирійців, що виписані клиновим письмом.

Сучасні вчені цікавляться не так наслідками сну, як його причинами. Чи можна мати вплив на сон і його характер? Чи не можна б довільно змінити його зміст?

Отрута і сон.

Ще в античні часи знали про те, що деякі отрути зокрема цибулинні дають сні означеного змісту. І так нпр. витяг з рослини гіосціямус дає сні, в яких ми бачимо викинуті враження. У тих снах літаємо як ікарі у тих летах ми бачимо оповіді про меж. Людина, що спить, не може відірватися від сну, як і птах.

Інші дослідники, що вивчають змисли снів, казали, зокрема немалюючи, що всі сні є відображенням дій, що відбуваються в нашому житті. У людей, що сильно реагують на оточення, сні мають більш гострі риси. У людей, що мають більш слабкі реакції, сні мають більш загальні риси.

дати через відвернений далековид і часто буває барвистий як кубістичний образ. Однак ті сні під впливом морфії, що спочатку приємні і цікаві, пізніше стають жахливими, як про це оповідають англійський письменник опіуміст Кайсел у славній книжці „Сповідь курця опію“. Він бачив за якийсь час у маривах, як його мучать жахливі китайці, крокодили та як над ним зливаються на мука.

Великий поет Бодлер описує у своїх „Штучних райх“ під впливом гашишу, що його добувають з індійських конопель. У тих снах з'являлися чарівні світлі явища, величаві освітлення, лодограї плавного золота та інші чарівні картини.

Сні і гормони.

Такі чарівні сні виступають в людини не тільки під впливом зажитих отрут. Їх причина лежить також у нас самих під впливом переміни, у нашому тілі, як про це свідчать обсервації, американського лікаря Салестона. Він оповідає про одну пацієнтку, яка щоденно згадувала пітуїтрину, витяг з підмішкової залози, яку кожен з нас має і яка виробляє всі ці гормони. Під впливом цього аміну, виробленого згаданою залозою. Ї

З природи і життя.

Людина і недуга.

Немає мабуть нікого, хто не вважав би недугу за недієвість для себе чи для близьких осіб. Недугу вважаємо за якусь кривду однини від природи, що відбирає їй право жити, не дає змоги користуватися з життя. Тому багатьом людям стає справді дивно, коли читають, що з недуги є навіть деякі користі. Такі погляди, potwierdжені численними прикладами та цитатами з інших літературних джерел, висловив недавно відомий німецький лікар, популяризатор медичних справ Лебель. Він каже, що недуга мусить мати якісь прикмети, як це зрештою казали не раз. Ось нпр. Лебель каже у своїм деннику: „Хворобові ставиш і деякі асоційовані з нею права ніж т. зв. здоров'я“. Ніцше каже у своїй творі „Радісне знання“, що „не можна бути ніякого сумніву, що недуга є для нас краще потрібна“. Професор Чермак-Зайншт у своїй праці „Хвороба і людська культура“ каже, що ніщо так дуже не зв'язує родини, товаришів і суспільності як співчуття і взаємна допомога під час недуги. Терпіння добуває з нас почуття обов'язку, вірогідності, самовідречення, співчуття і любов ближнього, нерідко щойно пробуджує ці прикмети в людині.

Доброта і мудрість.

Хвороба робить нас, каже Лебель, не тільки добрими, але і мудрими. Недужий питається мислительно чому занедужав, а в тому „чому“ є початок шкідливих причин і пізнання. Змагання з боротьбою було першою спонукою для людини до природничих дослідів, тимсамим для цієї науки. Поширювати доброту і мудрість це поширювати культуру, тому держава, що позбується хвороб, звичайно не досягає ніякої культури. Прикладом цього була Спарта, що під суворим оком була одним із найбільш нацистичних країв Греції. Якби людство, каже Лебель, взяло собі за зразок Спарту, позбавилося б може брідоти Сократа, малої голови Наполеона, газони Кіліера і Меніля, а епілептичного Капітана чи Достоевського убило б у ранньому дитинстві.

Недуга і змисли.

Сучасне знання стоїть на становищі, що цілий мозковий, хворобовий організм людини чи ту частину, що реагує на всякі подразнення дуже чутко, „а надпродукцією“ реакції. Недуга людини живе у спеціальних умовах, у повній ізоляції і тому має більш загострені змисли і чутливість і більше „удуховленість“. „Здорові люди гірше від тварин“ кричав Гайне, коли його допрадували до розуму якийсь гість від браконьєрів.

Недуга ліком.

Це не парадокс, як виглядає на перший погляд. Уже старинні греки знали, що нпр. епілептиків можна вилікувати, коли вони випадково занедужають на малярію чи іншу тяжку гарячкову недугу. У середньовічних часах лікарі вважали малярію найліпшим ліком проти меланхолії, а в Аргентині до нинішнього дня хворих на черв'ячку виселяють до славної купальної місцевості Трембле Терра, якої лікувальна міць полягає мабуть у малярії, що там постійно панує. Кажуть, що по третім нападі маляричної гарячки лікувальники стають цілком здорові. Подібно до брим ліком проти епілепсії є також запалення легенів та шкарлатина. Хвороба шкіри лица на туберкульозному тлі т. зв. вовк (люпус) може зникнути, коли недужий захворює на черв'ячку і знову ж у 1924 р. у введених для божевільних у Шаллон над Марною, де вибухла страшна епідемія кривавої черв'ячки, показалося, що по епідемії двох пацієнтів, один тяжкий фурият, а другий паралітик, вилужали.

Чародійний вплив недуги.

Щоб досягнути цей чародійний вплив недуги на людину не треба їхати аж до Аргентини чи до дому божевільних. Обсервації, які самі можемо перевести на собі чи своїх знайомих, легко покажуть нам, що часто люди з нахилом до недуг, які що пару тижнів занедужують, хоч і легко, втрачають їх і кріпляють, немов розкаліються, коли перебувають якусь „велику хворобу“. Спеціальний такий чародійний вплив на таких вічних хворих має тиф. Ця аміна у психіці та здоров'ї людини така виражена, що кидається кожному в очі. Так само відомо, спеціально лікарям, що деякі хвороби не тільки лікують чи нищать інші, але просто їх виключають. Так нпр. хворі з хибамі серця не хворіють на туберкульоз легенів, люди з артеросклерозом (запалення кровоносних судин) дуже рідко хворіють на табес; знову т. зв. ваготоніки, себто люди, яких життя переходить під знаком т. зв. блудного нерву, що звільнює їх працю і ритм серця, не мають нахилу до запаління жила.

Згадані обсервації вже частинно використані в медицині. Прикладом є метода лікування поступового паралізу малярією, за яку професор Вагнер Яврегг дістав Нобеліву нагороду.

З того видно, що навіть таке лихо як хвороба має свої добрі сторони на психіку хворого і його оточення. І надалі здоров'я даної людини.

Б. Г-й.

Пересторога.

Отримавши до нас відомості, що конкуренційні фірми, переважно жидівські, складають оферти на перевіз ріжних товарів українським кооперативам і установам, як таємно приватному купецтву, будемо наші фірми вже зліва відомі через відобрання нам конкурсів і продаж наших авто!

ЗАВЯВЛЯМО, ЩО ВСЕ ЦЕ НЕЗГІДНЕ З ПРАВОМ, бо наша фірма працює увесь час уже від десятиліт і надалі працюватиме як досі серед нашого Громадства, тому просимо насамперед і даліше прислати нам свої поручення.

З поважанням

Генд. підприємство самоходного-перевозочного

БРАТИ ДМИТЕРКИ

Львів, Ринок ч. 43. Тел. 272-48.

сні, що були мрячні і невиразні стали нараз приємні і колірні. Вони відбували у снах далекі подорожі, в яких усе було приємне та гарне. Коли по деякій часі змінилося лікування і пацієнтці почали подавати інший гормон адреналін, внітаг з надпирковою залозою, характер снів зразу змінився. Вони були страшні, повні авантур і кічливих зазвсиди якоюсь катастрофою.

Фізичні явища і сні.

Крім цих хемічних впливів на характер сну впливають також фізичні явища з нашого оточення. Гамір і крики мають вплив на сон. Цією справою займався лікар Ленк, що дійшов до дуже цікавих висновків.

На фізичні явища змисли сонної людини реагують без контролю розуму, звичайно перебільшуючи враження, які сонний дістає ззовні. І так нпр. чикання годинника може дати враження приємної музики, коли годинник дещо віддалений від вуха. Коли ж є над самими вухом, тоді сонний має враження бурі, вибухів шрапнелів чи експлозії. Коли людині під час сну положити на голову невеличкий тисач, тоді їй сняться приємні обійми, колиж покласти двохлестий тисач, тоді вона бачить якогось драгу, що вдаряє її довшню по голові чи щось подібне. Так само сняться різні сні, коли сонному підставляти під ніс пахощі. Гірн еднорозентовому розчині ванілі сонний має враження запахи шоколаду чи торгів та елгантного товариства. Еднорозентовий розчин амоніаку дає враження неприємної газової атаки, — вдихання пильрозентового амоніаку дає сонному враження, що він потапає в клязю.

Були вже спроби розбуджувати сні апаратами, але від тих снів та їх напрямом не зазвсиди можна передбачити, ані обдумати науковою методою. Організм однини грає тут велику роль. Є люди наділені фантазією і вишнєтково вражливі, до яких сні приходять майже без ніяких спонук зпоза їх тіла.

—0—

Наполеон як пацієнт.

Цікавий опис стану здоров'я Наполеона подав в англійській лікарській пресі Соколов. Він змалював здоров'я цього велиття історії в ріжних фазах його життя. Здається, що Наполеон нездужав на часті шлушкові недомогання на нервовому тлі, що було спричинене хатзром сечевого міхура. Крім того він мав туберкульоз легенів та гемороїди. Деякі джерела теж подають, що Наполеон мав прояви епілепсії. На острові св. Олени до тих хворобових проявів прилучилися ще недомогання спричинені замалою кількістю вітамінів у поживі і скоріння печінки. Вкінці причиною смерті Наполеона був пістерик (рак) шлушка, подібно як у батька та діда.

За 40 літ свого життя Наполеон виявляв страшну силу енергії. По 40 році життя він став разше апатичний та нездібний до наглих рішень, як це було давніше. Згаданий лікар, дослідник цієї справи каже, що причиною цієї переміни у житті, здоров'ї та психіці був же сильний вплив підмішкової залози, що ятворило спеціальні гормони, які побуджують нервову систему, а причиною пізнішої апатії цього неспокійного духа було поступове занепадіння згаданої залози.

Галль! Чортків і околиці! РЕСТОРАН під „короною“

Львів, Ягайлонська 11.

— найкраща їжа, найкращі вина, найкращі напої.

З чарівної країни снів.

Тисяцями сну цікавить людей уже не відомо. Найстаріші єгипетські писарі зперед себе розписали згадування снів; подібні згадування про сон знайшли вчені на глиняних цеглах асирійців, що виписали кліновим письмом.

Сучасне знання цікавиться не так наслідками снів, як його причинами. Чи можна мати вплив на сні та їх характер? Чи не можна б доволіно діяти на ці логічні теми?

Отрути і сон.

Важко люди знали про те, що деякі отрути сповні чи навіть дають сні означені зміни. І так нпр. антиг з рослини гіосціамус дає сні, які мають майже виключати враження. У тих снах літають як ікар; у тих летах є навіть перешкод ні меж. Людина, що спить, може бути вільна і легка як птах.

Інші отрути, що я виторюють з менш-менше шлуку, дають меляліди для всієї людини, що змінилося з наслідком спонук. У людей, що сильно реагують на отрути, змислюються під її впливом гострі образи, змислюються під її впливом гострі образи, змислюються під її впливом гострі образи, змислюються під її впливом гострі образи.

Сні і гормони.

Такі чарівні сні виступають в людині не тільки під впливом зажитих отрут. Їх причина лежить також у нас самих під впливом переміни, у нашому тілі, як про це свідчать обсервації, американо-американського лікаря Сяссона. Він оповідає про одну пацієнтку, яка щоденно важивала пігултрипу, антиг з підмішкової залози, яку кожний з нас має і яка виторює всякі гормони. Під впливом цього ліку, антигенового згаданої залози, її

Здоровий прояв.

XXXII, викид.

Крім згаданих коштовних датків азовили дальше самочинно з нагоди Різдва Христового на коляду Рідний Школя (з озонотом) отні ВІЛ: Кружок Р. III. Вігін 18.40, Окружний Влада ВІВВ. Озонтон 17.40, Кружок Р. III. Огарай Самбір (чит. „Просвіта“ Озонтон 17.40, чит. „Просвіта“ Кабач. Оз. 15. чит. „Просвіта“ Луцк. Гор. 14.0, разом 24, Високий Озонтон Вершини 15, Мурський Озонтон Високий (з озонотом) 15, Кружок Р. III. Скала (з озонотом) 15.00, Озонтон Назар Озонтон 6, Мисин 18, Мисин Михайло Пузанов 8, Озонтон Озонтон 15.00, д-р Поліхалько Іван Любачів 1, Мисин Гринько Жуків (Любачів) 1, Високий Михайло Замити 2, 6. Пашерман Іван Любачів 3, Баран Михайло Роді 3, Раїсина Молодочина Чодн (Бродн) 5, Кружок Р. III. Нове Село (Любачів) 10, Бушар Гринько Жуків (Любачів) 1.50, д-р Селісський Високий Кутн 2, Мисин Високий Сіма Високий 3, Козмалісський Озонтон Високий 2, Козмалісський Михайло Самбір 20, Козмалісський Марія Луцк 2, Мисин Високий Павло Тисименчик 3, Високий Козмалісський 4, Високий Андрій Озонтон 3, д-р Поліхалько Високий Роді 6, Високий 3, Чубачів Антоніна Холмича Гор 2, Високий Антоніна Чисин 4.50, Антоніна Тарас Мисин 2, Високий Роді Озонтон 1, Лисинська Ольга Самбір 5, Мисин Антоніна Чисин 2, Гудин Павло Тисименчик 14, Стасін Дмитро Озонтон (Озонтон Дмитро Озонтон 5, Гудинський Іван Кисич 3, Горбатий Озонтон Озонтон 3, Тисименчик Анна Речунов 3), разом 18, д-р Озонтон Михайло Бродн 10, Кружок Р. III. Бродн 30, Кружок Р. III. Озонтон 17, д-р Озонтон Дмитро Мисин 18, Д. 2, Мисин „Римський Простор“ Мисин (Мисинський) 3, Кружок Р. III. Тисин 18.50, Нов. Село Кружок Р. III. Тисинський (Іван Гудинський) 2, Мисин Роді Іванівна 2, оркестра читальні Тисинський 15, „Дит“ Родісський 4.50, Кружок Р. III. 18.00, 5, студент Родісський 4.50, Кружок Р. III. Родісський 0.70, 0. Жонковий від Родісського в Родісській 15, Кружок Р. III. Деревина 18.00, разом 2.55, разом 60.00, чит. „Просвіта“ Колодінська (з озонотом) 4.70, чит. „Просвіта“ Мисин 5, Кисич 1.50, Мисин „Надія“ Озонтон 10.

УВАГА: Головна Управа Р. III. подяка до відома, що з XXXII. викидом кінчить проголошувати самостійні датки з нагоди Різдва Христового.

(Продовження буде).

НОВИНКИ

ЧЕТВЕР

16

БЕРЕЗЕНЬ.

От. ст. 3. березня 1939.
Високий, Високий.
Лит. Любачів, Герберта.
Сонце: охід — 4.36, захід — 17.30.
Місяць: охід — 3.50, захід — 13.43.

Завтра: 17. березня. Писинський.
От. ст. 4. березня 1939.
Гарасин, Юліана.
Лит. Герберта.
Сонце: охід — 3.54, захід — 17.32.
Місяць: охід — 4.18, захід — 14.44.

— МАГАЗИН БІЛЛЯ І ПОСТЕЛІ МИХАЙЛА ПРОЦЯ, ЛЬВІВ — РИНОК 14 поручає: КОВДРИ, МАТРАЦИ, готові подушки з пір'я, простирала, пошени і всяке найвибагливіше жіноче і мужеське білля. — Ціни дуже низькі — товар першорядний. 442 —30

— З наступним днем висилаємо нашим точним передплатникам новий том бібліотеки „Діла“. Другий уже кінчаємо друкувати.

— Нове видання творів Лесі Українки в 10 томах з передплати 35 зол. Замовлення в рахунок по зол. 5 або за готівку зол. 30 просимо надіслати на адресу В-ва „Українська Книгоспілка“, Львів, вул. Оборони Львова 4. 14. Вже вийшов в друку IV. том. 434 —?

— Лиси, писарки, бок, готові і на замовлення поручає Юліан Гудинський Львів, п. Капітулка 3 і п. тел. 254-46. Нові журнали мод на 1940 р. До кінця травня десятих переріби.

— Центральні і збірні антени встановлює згідно з обов'язковими принципами Городського Стараства — Електротехнічна фірма „Е-лос“ — Львів, Сикстусова 29. тел. 203-30. 129

— Що варити на весну (березень і квітень) розказує і показує Н. Гавриш-Костецька в четвер 16 III 1939 р. в год. 18 (6 вечір) у клубі „Нова Хата“ Ринок 39. І. п. Страви: Весняна салатка. Капуста по віденськи. Різотто з широким бульоном і м'ясом.

— Четверні сходинах членів Українського Лікарського Товариства відбудуться в п'ятницю 17. березня ц. р. в год. 7. вечір у власній домівці, Пискалик 7. На сходинах звітує д-р Т. В. Високийський про діяльність Окружної Лікарської Палати

УВАГА! Передплатники міста Станиславова

З приводу службового перенесення зі Станиславова до Товмача прошу всіх тих Шан. Передплатників, що вплачували належність за „Діла“ за моїм посередництвом, щоб за місяць квітень і за дальші чергові місяці вплачували передплату просто до Адміністрації.

БОГДАН ЛІСЬНЕВИЧ.

— На ширших сходинах членів „Молодої Громади“ дня 16. березня ц. р. (четвер) в год. 19.30 година Т-ва інж. Андрій Палій виголошить реферат на тему „Національний підбір (селекція)“. Учасниками можуть бути члени і введені ними гості по оголошенні одному членові Ради Т-ва.

— Засідання Фільмоблігійної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка відбудуться в суботу 18. березня ц. р. в год. 18-й у бібліотечній кімнаті з таким порядком дня: 1) д-р І. Свенціцький — Проблема структури Слова о полку Ігореві; 2. Поточні справи.

— Вечір народної пісні, музики й танку влаштує Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові при допомозі Товариства своїх прихильників у вівторок 21. ц. м. у великій залі Музичного Т-ва ім. Лисенка у Львові. Початок точно в год. 20.15 (8.15 веч.). Участь у цій високо культурній імпрезі беруть визначні сили нашого музичного світу, а всі виконавці виступатимуть в оригінальним народним вбранню. Всіх Вп. Громадян, що не використали запрошення на відкриття етнографічної лемківської вистави, проситься цією дорогою прибути на цей Вечір і масовою участю засвідчити свою прихильність для науково-культурної праці Музею НТШ. Вступ за числовою програмою, що її набути можна вже в канцелярії Музею НТШ, вул. Чарнецького 24, І. пов.

— Нове обмеження прав української мови. Окружна Лікарська Палата у Львові звернулася до лікарів з пригальною, що рецепти мають бути виписані в польській мові. Вовідський уряд, покликуючися на розпорядок міністра внутрішніх справ з 28. VIII. 1930 про видавання з аптек лікарських засобів, звернувся до аптек з упійненням, щоб вони придержувалися притисів і способів, як уживати ліків, подавали в польській мові, при чому додатково можуть подати його і в іншій мові. Ясно, що те упійнення вводить нове обмеження прав української мови та що звернене воно проти українських лікарів та аптек.

— Шевченкові Дні в Хусті. Святкування 125-літніх роковин народни Тараса Шевченка в Хусті триватиме кілька днів. Дня 9-го ц. м. відправлено богослуження, в якому взяли участь учні всіх шкіл. У днях 14-го і 15-го березня відбудуться Шевченківська Академія.

— Кара за релігійну пісню. Долісське староство покарало багато лічач і хлопців хору з села Герині за те, що вони співали в церкві пісню „Боже Великий, Творче Всесильний“. Покарани внесли рекурс.

— Пісали на пенсію бережанського прокуратора, Бережанського прокуратора Шафрана несподівано спелісонували. Кажуть, що на передчасна емеритура зв'язана з недавньою інспекційною поїздкою прем'єра Складкевського. Прокураторові Шафранові приписують вину за всі неприємності в місті і повіті.

— Польські облізові купецькі школи на Волині. Польські кола, які ведуть пропаганду за посилення польського купецького стану на Волині, висунули проект організувати польські облізові школи купецької підготовки. Завданням цих шкіл було би подати пропагандою польського купецтва, зазнаючи з боку сільської молоді з підставами торговлі.

— Випустили 80 арештованих єврейських студентів. В часі реалізації у локаліт „Строїмівна Народного“ та „Слова Народного“ знайдено неадекватні акти, які розказали по місті. Крім цього у „Братній Помощі“ реалізація викрила 4 євреїв, з яких дві були у боксу зі студентом Голови В. реалізація „Слова Народного“ знайдено пазірою окуту оловом. Світство визначило, що діяльність управи „Братній Помощі“ студентів політичних, що вживаються в будівлю політехніки, була ознакою з централі, в якій передзвали до колективної діяльності друки. В часі реалізації у польських академічних домах арештували 80 єврейських студентів. По переслуханні у сільського суду і прокуратора 80 випустили. Кількість справ звернула до староства У справі кілківських прилежних

них прокуратор веде дальше слідство. Обвинувачені відповідатимуть з вільної стоя. По сільської вказівці віддали: Ол. Набиванця, О. Коблярівського, А. Гуцуляка, П. Білоуста, К. Писарського й А. Черняка.

— Страйк саубовників нафтових фірм у Львові. Саубовники фірм нафтового промислу у Львові на своєму зібранні в понеділок, на якому було коло 300 осіб, вирішили почати страйк з тим, що необхідні бюро будуть працювати. Дирекції нафтових концернів вислали до міста суспільної опіки телеграму з проханням визначити арбітра для закінчення абстрактних умов.

— Сиресали з листи адвокатів д-ра Шаргя за те, що він пропонував інспекторам скарбової охорони свої послуги як конферент. На дисциплінарну розправу привели д-ра Шаргя до адвокатської палати з висновком, бо його суд засудив на 4 роки вилучення з лавішаного у відому митну аферу.

— Скасували закон про зворот лібр Габсбургам. У Віні появилася розпорядок австрійського скасовано закон, що його видав був свого часу уряд Шушніга про зворот філіальних комісових лібр Габсбургам. Цей розпорядок не торкається приватного майна Габсбургів.

— Пропаганда багатодітності в Німеччині. З ініціативи „Державного Союзу багатодітних родин“ у Німеччині почта наказала вилучати на кореспонденційних пропагандивних листках з такими гаслами: „Родина на сьогодні — нарід на завтра“, „Будь ділусом для своїх унуків“, „Німецьчина мусить стати країною дітей“, „Благословення дітей рішає про життя здатність Німеччини“, „Багатодітність — це практичний націонал-соціалізм“. „Щонайбільше робимо робім в остаточній меті для дитини“.

НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ „ДІЛА“.

Софія Яблонська

Далекі Обрії

З численними ілюстраціями та мапами.

Подорож по далеким океанах
та островах нашої сміливої
землячки.

Ціна зол. 2.50.

Продає Адміністрація „Діла“ і всі книжки.

Відозви й комунікати.

КОМУНКАТ УПРАВИ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ

Управа Марійського Товариства Молоді у Львові подає до відома всім Марійським Організаціям, що Центральний Секретар Марійських Дружин у Римі проголосив цю су неділю травня 14. V. ц. р. „Всесвітнім Марійським Днем“. Марійський День має бути родинним святом Марійських Організацій всього світу, себто днем взаємної допомоги, його запалу й нових досягнень. Слідом за лавою і св. Причасття дружинників і дружинниць усього світу в спільному намірі розквіт Марійських Організацій певно створює бачити Боже благословення. Самоозрозуміло, що українські Марійські Організації мають виконати теж відзначувати „Марійський День“ змагальоржестивішше. В тієї цілі Управа Марійського Т-ва Молоді поручає отос:

1. Щоб усі члени Марійських Організацій у неділю 14. травня вислухали Саубов Божий з відповідною промовою о. провідника і провісники спільне св. Причасття за Божим благословенням та розквіт Марійських Дружин.

2. Щоб після Саубов Божий відзначили Марійське приречення.

3. Щоб з цього приводу влаштували Марійську академію, концерт чи сценічний діалог.

4. Щоб по змові всі Марійські Організації даної м'єсности уладили ці дії спільно.

5. Щоб з цієї з торжества „Марійський День“ передзвали до Управи Марійського Т-ва Молоді (Львів, скр. почт. 108).

ЗА УПРАВУ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ

О. Іршея Назарко, чсвв.
вредісник
Володимир Онуфрив,
секретар.

3 концертної сали.

БАС С. БЕНОНІ — ПОПУЛЯРНИЙ ФІЛЬ-ГАРМОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ.

Російський бас Беноні (родом мабуть з Гродна, під цю пору концертує переважно в Америці) виявився на своєму концерті 10. п. м. в салі П. Т. М. співаком першої класи і під вокальним і під артистичним оглядом. Його репертуар — виключно російський: Мусоргський, Даргомижський, Чайковський, Кюї, Веродін, Гречанинов та ін.; але у тому репертуарі він почувається знаменито і то одиноким у драматично-трагічному стилі, як також у гротесці і бурлесці. Про ширину його мистецького діапазону засвідчили найкраще прекрасні виконання три стилістично такі різні арії з Бориса Годунова: черця Пімена, Варлаама та царя Бориса.

Популярний недільний фільгармонічний концерт під орудою молодого дебютанта К. Гардуляка при участі молодого піаніста В. Маллужинського був до деякої міри пробою нової диригентської сили на фільгармонічній естраді у Львові. З такої точки погляду — концерт можна б уважати вдалим. Новий диригент виявив значну амбіцію, диригуючи класичні твори з пам'яті, із темпераментом, хоча й не проявив якоїсь класичної лінії у виконанні. Молодий піаніст (лауреат варшавського конкурсу) у концерті Бетовена Ес-дур і в творах Шопена виявив деякі оригінальні риси і деяку здержливість, навіть „аскетизм“, у вживанні улюблених піаністичних ефектів.

С. Л.

Ревматизм

таблетки
ASPIRIN

29/20

СКРИПКОВО-ФОРТЕПІЯНОВИЙ ВЕЧІР
Е. ЦЕГЕЛЬСЬКОГО І В. БОЖЕЙКО.

Учителі перемиського Музичного Інституту ім. М. Лисенка, скрипак Е. Цегельський і відома піаністка В. Божейко, уклали під фірмою „Супрону“ свій скрипково-фортеп'яновий рециталь у неділю 12. ц. м. в малій салі Лисенка у Львові. Концерт пройшов при значному зацікавленні музичальної публіки, що битком виповнила салу. В програмі — п'єза „Обіграння“ скрипковими мініатюрами та скрипковим концертом Мендельсона — звертали увагу: Крейцерівська соната та деякі фортеп'янові і скрипкові новини (нпр. українська прем'єра: „Тихий спомир“ Людкевича). П. Е. Цегельський як скрипак-концертант виявляє чимало гарних прикмет: спокій, зрівноваження, ритмічну солідність і інтонаційну певність. Трохи слабшою частиною його артистичного „я“ є тон із його динамічними нюансами, у якому ще б би побажати трохи більше сочности та експанзивності. Добре відома своїми технічно-мистецькими даними піаністка В. Божейко заявила по довшій перерві на естраді у Львові, на цей раз у виді не так концертантки, як радше камералістки, — і виявила й на цьому полі великі цінні засоби, особливо у кольористичному напрямі, які заблиски голосно в дуже тяжкій та відповідальній сонаті Бетовена і в супроводі до концерту Мендель-

Mag №1
услуга переплі-
хоронить мо-
лосся перед
випадком.

зона та деяких мініатюр. Як сольову концертову точку піаністка виконала тільки Ліста: „Легенду про св. Франциска“ (прекрасно під кольористичним оглядом) та найжену технічними труднощами, але менше цікаву змістом транскрипцію Донані Стравового вальчика „Над синім Дунаєм“.

В. І. Г.

† Посмертні згадки.

о. Євген Гарасимович, дійсний радник Митрополичої Консисторії, б. довголітній член Ширшого Народного Комітету, перед-воєнний організатор Зборівщини, упокоївся 12 березня ц. р. в Ляховичах Зарічних у 69. році життя. В. І. П.

Нові книжки і журнали.

КНИЖКИ:

КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ. Орган Центрального Кооперативного Банку „Кравий Союз Кредитовий“ у Львові. Мислячи для справ кредиту й опадності. Ч. 2. Різ П. Львів, лютий 1939. Зміст: І. Ольховна Що зробити в цьому році. — С. Кулик, Інтернаціоналізм. — Висліді дрібноопадності акції на фонд господарської реконструкції в кінці 1938 р. — А. Ж.: Стан вкладів у кредитових кооперативах Польщі в III кварталі 1938 р. — І. Федик: Стан паливних вкладів в українських кооперативах у четвертій кварталі 1938 р. — І. О.: Кредит у теорії і практиці. — Стрий бізнес Центробанку по день 31. I. 1939 р. — Д-р О. Кошут: Статистика солідарності. — І. О.: Діло про девальвацію валют. — Із об'їзду РСВК ч. 3. 1939 р. — Від Центробанку.

НОВА СЦЕНА. Мислячи театрального інституту.

Річник І. Хутор, лютий 1939. Ч. 2. Ст. 20. Зміст: Августин Штефан. — Лист від Федора Ревал, провідника УНО. — Андрій Патрус: Мій коханий. — Ю. Ворощ-Куметський: Маріка Писарівна. — Ю. Грім: Врешті в побаченні по Гуцульщині. — Український Народний Театр ім. М. Садовського. — Д-р Комаринський: Як створився театр „Нова Сцена“. — Д. В.: Діло про піаністичний театр в Карп. Україні. — Ю. Грім: Українському Народному Карпатському театру — український театр. — В. Либонинський: Творчість режисера в театрі. — Е. Шерей: Артист і його праця. — Артист — ти режисер. — Ю. Грім — Е. Шерей: Як весна настане. Виваженість. Гомерик. — Діло про ансамбль театру. — О. Ч.: Як хотів написати інтер'єр. — Володимир Либонинський. — Театральна спеціальність. — Практичні поради аматорським гурткам.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАМ'ЯТІ! Возни на плащі костюми сувої і шовки, дешево і добре купити у фірмі

РОЖА БОГВІН

у нововідкритій
злочазі
ул. Боїнів 9

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів і Громадян, що прислали нам матеріали про хід самосвідних виборів по наших містах та селах, повідомляємо, що з уваги на навал тих матеріалів зможемо їх використовувати тільки в скоротенні.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.
Сьогодні 11. III. год. 7.30 „Тарас Бульба“.
Завтра 12. III. год. 7.30 веч. „То біжить кінь“.
Сьогодні 11. III. год. 7.30 веч. „Маскаради“.
Завтра 12. III. год. 7.30 веч. „Маскаради“.
Маленький Театр.
Сьогодні 11. III. год. 7.30 Ревя „Любов і ненависть“.
Завтра 12. III. год. 7.30 Ревя „Любов і ненависть“.
Сьогодні 11. III. год. 7.30 Ревя „Любов і ненависть“.
Завтра 12. III. год. 7.30 Ревя „Любов і ненависть“.

Український Театр ім. І. Котляревського.

БЕРЕЖАНИ:

15. III. Найвірніший чоловік.
16. III. Царина Груай.
17. III. Пригода в Черчі.
18. III. Карка з Львовою.
19. III. Воя над Подлявом.
Дня 1, 2, 3 і 4. IV. гратиме театр у Львові в салі Нар. Догу.

Український Народний Театр ім. М. Садовського.

УГНІВ:

15. III. Дія сорця волю.
16. III. Мати раймачка.
17. III. Сорочинський ярмарок.
18. III. Гетьман Полуботок.
19. III. Невольниця.
РАВА РУСЬКА:
20. III. Ватажниця.
21. III. Царя Боянц.
22. III. Голубин Полуботок.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

МОСТИСЬКА:

15. III. Хам.
Від 20. III. гратиме театр у Перемислі.

КІНА.

АМШР: „Уражене життя“ з блискавкою Бернгар.
АНОЛІВ: „Королева даду“ (Лілія Ревя).
АТЛІАНТИК: „Горобська стежка“ та „Фіс“.
БАЙКА: „Буде лінше“ (Шенко і Тонко).
БАЛТИК: „Марко Польо“.
ВАНДА: „Пам'ять і пост-рестанте“.
„Дорина ескадра“.
ГРАЖІНА: „Людя за мрякою“.
ЕВРОПА: „Гуля-Дин“.
КАСІНО: „Великий вальс“ із Лідією Гайнер.
КОПЕРНИК: „Три сестри“.

МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері“.
МЕТРО: „Експресний метелець“ (Цицка Мещовалка).
МІРАЖ: „Індійська гробниця“.
МУЗА: „Дарина Світлана“.
ПАКС: „У тіні хреста“.
ПАЛІАС: „Суєта“ (Шорета Йоні, Анна-Белла, Тирон Палер).
РАЙ: „Остання бригада“.
РІЯЛІТО: „Для тебе, сеньоріто“.
РОКО: „Листівка“ з Д. Дорбел.
СВІТ: „Маріотрава дочка“ (Бара Ле-андер).
СВЯТОВІД: „Пирати“, „Дваї стежки“.
СТИЛЕНЕ: „Валюблена півні“ та ре-вія.
ТОН: „Циганка“, „Польо“.
УТІХА: „Переможна боротьба“ та ре-вія.
ХИМБА: „Серпант Веррі“.
ФОТОПЛАСТИКОН: (Марійський Майдан) „Поліна Мазелі“.

3 концертної сали.

БАС С. БЕНОНІ. — ПОПУЛЯРНИЙ ФІЛЬ-ГАРМОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ.

Російський бас Беноні (родом мабуть з Гродни, під цю пору концертує переважно в Америці) виявився на своєму концерті 10. п. м. в салі П. Т. М. співаком першої класи і під вокальним і під артистичним оглядом. Його репертуар — виключно російський: Мусоргський, Даргомижський, Чайковський, Кюї, Бородин, Гречанинов та ін.; але у тому репертуарі він почувається знаменито і то однаковим у драматично-трагічному стилі, як також у гротесці і бурлесці. Про ширину його мистецького діапазону засвідчили найкраще прекрасно виконані три стилістично такі різні арії з Бориса Годунова: черця Пімена, Варлама та царя Бориса.

Популярний недільний фільгармонічний концерт під орудою молодого дебютанта К. Гардуляка при участі молодого піаніста В. Малужинського був до деякої міри пробою нової диригентської сили на фільгармонічній естраді у Львові. З такої точки погляду — концерт можна б уважати вдалим. Новий диригент виявив значну амбіцію, диригуючи класичні твори з пам'яті, із темпераментом, хоча й не проявив якоїсь класичної лінії у виконанні. Молодий піаніст (лауреат варшавського конкурсу) у концерті Бетовена Ес-дур і в творах Шопена виявив деякі оригінальні риси і деяку здержливість, навіть „аскетизм“, у вживанні улюблених піаністичних ефектів.

С. Л.

Ревматизм

таблетки
ASPIRIN

29/20

СКРИПОВО-ФОРТЕП'ЯНОВИЙ ВЕЧІР Е. ЦЕГЕЛЬСЬКОГО І В. БОЖЕЙКО.

Учителі перемиського Музичного Інституту ім. М. Лисенка, скрипак Е. Цегельський і відома піаністка В. Божейко, уклали під фірмою „Супрону“ свій скрипково-фортеп'яновий вечір у неділю 12. ц. м. в малій салі Лисенка у Львові. Концерт пройшов при значному зацікавленні музичальної публіки, що битком виповнила салю. В програмі — п'єса „Обіграніми“ скрипковими мініатюрами та скрипковим концертом Мендельзона — звертали увагу: Крейцерівська соната та деякі фортеп'янові і скрипкові новини (нпр. українська прем'єра: „Тихий спомир“ Людкевича). П. Е. Цегельський як скрипак-концертант виявляє чимало гарних прикмет: спокій, зрівноваження, ритмічну солідність і інтонаційну певність. Трохи слабшою частиною його артистичного „я“ є тон із його динамічними нюансами, у якому слід би побажати трохи більше сочності та експансивності. Добре відома своїми технічно-мистецькими даними піаністка В. Божейко виявилася по довший перерви на естраді у Львові, на цей раз у виді не так концертантки, як радше камералістки, — і виявила й на цьому полі великі цінні засоби, особливим у кольористичному напрямі, які заблиски голубово в дуже тяжкій та відповідальній сонаті Бетовена і в супроводі до концерту Мендель-

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

а Mag №1
усуває парилі
і хоронить мо-
лосся перед
випадком.

зона та деяких мініатур. Як сольову концерт-
тову точку піаністка виконала тільки Ліста:
„Легенду про св. Франциска“ (прекрасно під-
кольористичним оглядом) та наймену техніч-
ними труднощами, але менше цікаву змістом
транскрипцію Донані Стравського вальчика
„Над синім Дунаєм“.

В з. І. Г.

Посмертні згадки.

о. Євген Гарасимович, дійсний радник
Митрополичої Консисторії, 6. довголітній
член Ширшого Народного Комітету, перед-
военний організатор Зборівщини, упокоївся
12 березня ц. р. в Ляховичах Зарічних у 69.
році життя. В. Р. П.

Нові книжки і журнали.

КНИЖКИ:

КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ. Орган Центрального
Кооперативного Банку „Кравий Союз Кредитовий“ у
Львові. Місячник для справ кредиту й ощадності. Ч. 2.
Рік II. Львів, лютий 1939. Вміст: 1. Ольховий Шо зробив
в цьому році. — О. Кулик, Імксова служба. — Ви-
слідки дрібноопашадничої акції на фонд господарської
розбудови з кінцем 1938 р. — А. Ж.: Отримавши у кре-
дитових кооперативах Польщі в III кварталі 1938 р. —
І. Федик: Отримавши вкладів в українських коопе-
ративах у четвертій кварталі 1938 р. — І. О.: Кредит
у теорії і практиці. — Сирій білямо Центробанку по
день 31. I. 1939 р. — Д-р О. Колуп: Статистика солідар-
ності. — І. О.: Дешо про девальюацію валют. — Із о-
біжника РСУК ч. 3. 1939 р. — Від Центробанку.

НОВА СЦЕНА. Місячник театрального мистецтва.

Річник I. Хутор, лютий 1939. Ч. 2. Ст. 20. Вміст: Августин
Штефан. — Лист від Федора Ревал, провідника УНО.
— Андрій Патрус: Мой козаків. — Ю. Ворон-Кунет-
ський: Марія Писарівна. — Ю. Грім: Вразили в побит-
ки по Гугульчині. — Український Народний Театр ім.
М. Садовського. — Д-р Комарницький: Як отворити
театр „Нова Сцена“. — Д. В.: Дешо про піаністів теат-
ру в Карп. Україні. — Ю. Грім: Українському Народові
Карпатської України — український театр. — В. Лю-
бимський: Театральні режисери в театрі. — Е. Шереті:
Артист і його праця. — Артист — чи ремісник. — Ю.
Грім — Е. Шереті: Як весна настала. Емпаціялізм.
Гомерів. — Дешо про ансамбль театру. — О. Ч.: Я хотів
записати інтерв'ю. — Володимир Любимський. —
Театральна енциклопедія. — Практичні поради ама-
торським гурткам.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНЬ! Воли на плащі костюм
сувні і шовки, дешево і добре
купити у фірмі
РОЖА БОТВІН
в нововідкритім
львівському
ул. Ботвін 9

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів і Громадян, що прислали нам ма-
теріали про хід самоврадіних виборів по різних містах
та селах, повідомляємо, що з уваги на навал тих ма-
теріалів зможемо їх анкетизувати тільки в скороченні.

Еlegantні
КАПЕЛЮХИ

ТІЛЬКИ
з фірми

Е. ДУМІН

Львів-Коперника 4

3 театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ, ВИСТУПИ
„ВАРШАВСЬКОГО ЦИРУЛЬНИКА“ — „ЛЮ-
БІМО ЗВІРЯТА“.

Директор цього веселого кабaretу Фр.
Бреші воєнне заголовки своєї ревії: такі на-
звища, що людей любити не можна, на-
віть не вільно; що-ж зробити з тим величез-
ним запасом почувань у нашому серці? —
любимо бодай звірята. Навіть між людьми є
такі симпатичні зразки тваринного світу:
орли, гуски, рогачі, великі риби, зубри...

Поодинокі сценки ревії йдуть за грою
фантазі, але здебільша бачимо в них жерт-
ви нашого часу та химерної долі. Ось два
специфічних дістали манію скорочувати роз-
мову до фраз, якими вона повинна кінчатися;
одна модерна жінка, що хоче замість бежових
рукавичок конче мати модні зелені, шпінково-
го кольору і щоб дістати від чоловіка 20 зо-
лотих доказує йому, що не варт жити; ось
миленька недосвідчена учениця, що збирає
автографи славних артистів та оповідає свої
випадки у звірщині. Завжди капітальний у
своїх монологах Лівінський дає тип дові-
чного оркестрового скрипача — „друга скрип-
ка“, — дала нещасливого черевача, що не мо-
же спритати „два кіля живої ваги“. Веселі об-
рази „молодість славних людей“, родинна
сцена із правдомовним апаратом, дотепна
сцена зі спіном юнака, що „людилоє“ по ти-
мозамі і првемні декламації З. Терне роз-
казали нечисленну публіку весь вечір. І ти-
сячі людей водночас позіхали від нудьги в
квіт

м. р.

Театри.

Український Театр ім. І. Котлярев-
ського.
БЕРЕЖАНІ:
15. III. Найвіршніший чоловік.
16. III. Царина Грузія.
17. III. Пригода в Чорті.
18. III. Юрка з Львова.
19. III. Зоря над Почаєвом.
Для 1, 2, 3 і 4. IV. Гратиме театр у
Львові в салі Нар. Дому.

Український Народний Театр ім. М.
Садоського.

УГІНІВ:
15. III. Дай серцю волю.
16. III. Мати війничка.
17. III. Сорочинський ярмарок.
18. III. Гетьман Полуботок.
19. III. Веселюшка.
РАНА ІУСЬКА:
20. III. Бетталасна.
21. III. Нічна Бетталасна.
22. III. Готелет Нотталасна.

Український Театр Йосифа Стадника
(сеніора).

МОСТІСЬКА:
15. III. Хам.
Від 20. III. Гратиме театр у Перемишлі.
КІНА.
АМНІР: „Уражене життя“ з балсаве-
том Бернгар.
АПОЛОН: „Королева леду“ (Соня
Геніс).
АГІНІТІВ: „Геройська отеча та
„Фіс“.
БАВКА: „Буде лише“ (Шешко і Тока-
во).
БАЛТИК: „Марко Польо“.
ВАНДА: „Падла з посте-рестанте“.
„Юрковська естрада“.
ГРАВІНА: „Люди не мрякую“.
ЕВРОПА: „Гуля-Дин“.
КАСІНО: „Великий гамбл“ із Леопа-
льдер.
КОМІЧНИК: „Три снові“.

МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері“.
МЕТРО: „Болгарський мотеліх“ (Джа-
нота Мекдональд).
МІРАЖ: „Індійська гробниця“.
МУЗА: „Царина Сатурна“.
ПАКС: „У тилі грота“.
ПАЛІС: „Сувач (Львора Ваг, Аля-
белі, Тарон Палер).
РАЙ: „Остання бригада“.
РІНЬЛІТО: „Для тебе, санаторіо“.
РОКСІ: „Інститутка“ з Д. Дорбен.
СВІТ: „Маріопольна дочка“ (Вара Ле-
андер).
СВЯТОВІД: „Пирати“, „Дикі отелки“.
СТІЛЕБЕ: „Валюблена пані“ та ре-
лія.
ТОН: „Піганка“, „Полдво“.
УТІХА: „Переможна боротьба“ та ре-
лія.
ХИМЕРА: „Соркант Беррі“.
ФОТОПЛАСТИКОН:
(Марійський Майдан)
„Поліна Мозелі“.

ШАФКОВІ КУФРИ

важко, між на постіль, короби на за-
вешки та кофери, багаті паси по
кайшечках цінах поруче
робітня і склад гуртові продажі
Н. БАРЕР, ЛЬВІВ, СИНТУСЬКА Ч. 2.

Львівське радіо.

Середа, 15. березня 1939.

7.00 Радіошкіль дитяча, 7.15 Музика з
пл. 8.00 Дня шкіль, 8.10 Добродіяча радіо-
молитва: "Турецька, король Корнеліус"
молитва, мелодія, пісенька, 11.00 Дня
шкіль, оповідання з пісеньками, 11.15
Ліній співа, пл. 11.57 Сигнал, 12.00 По-
будова ауд., 14.00 Симфонічна музика з
пл. 14.45 Голосарські вістки, 14.50
Вістка, 14.55 Програма на завтра, 15.00
Орк. 15.20 Оповідання музика, 15.30 Полю-
судовий дитячий, 16.00 Голосарські
вістки, 16.20 Дім і школа: Який фак ви-
бери, 16.30 Окремі пісні у хм. хорі,
17.00 Вісеставний відпочинок, 17.15 Окремі
коштор, 17.45 Актівка, 18.00 Вісеставні віс-
ки з міста та провінції, 18.05 Про марш
Радіо-Омського, 18.30 Гутірка про ма-
ж, 18.40 Діогутірка: "Я і мій блискав",
19.00 Рокер концерт: солони, орк., месо-
сочина, скрипка, 20.40 Вч. дитячий, ме-
теоролог, вістки, спорт, програма на
завтра, 21.00 Оповідання про Шопена,
форт., 21.35 Поема золотого віку, 22.00
Концерт із загальної дитячої освіти: Мадри-
галі, 22.55 Інформаційна аудіока, 23.00
Останні вісестав, 23.05 Окремі вісеставні про-
грамки.

Четвер, 16. березня 1939.

7.00 Радіошкіль дитяча, 7.15 Музика з
пл. 8.00 Дня шкіль, 8.10 Голосарська музика з
пл. 8.30 Радіошкіль пісні, 11.00 Вісеставні піс-
ки, ауд. для мелодійних пісень, 11.35 Като-
лический Псалтир та Солов'ї, з пл.
11.57 Сигнал, 12.00 Побудова ауд. 14.00
Концерт балета, 14.45 Голосарські віс-
ки, 14.50 Вістка, 14.55 Програма на за-
втра, 15.00 Мадригал у мюзиклі, гутірка
для мелодій, 15.15 Класична та радіо: Ма-
жак багато оруди, 15.30 Орк., 16.00 По-
будовний дитячий, 16.05 Голосарські
вістки, 16.20 У фаворі городянські і ово-
лохаті шоробок, ауд. для мелодій, 16.40
Класична, з пл., 17.00 Вісеставні епоху:
РІМ, 17.15 Скрипка, 17.40 Пісні, 17.55
Актівка, 18.00 Вісеставні вісестав з міста та
провінції, 18.05 Дня сест.: Хайбороска
сеставка Галицька, Кошунітська Річка,
Год, Марш з пл., 18.30 Театр Умні:
"Ляли" А. Микитюк, 19.15 Рокер,
коштор, орк., форт., 20.40 Вч. дитячий,
метеоролог, вістки, спорт, програма на
завтра, 21.00 Форт., 21.40 Топі та чистий,
форт., Старого Діогутірка про шкільку,
22.00 Спорт, 22.05 Форт., респіталь Марі
Шопенська, 22.30 Муз. орк., 22.35 Літе-
ратурний кабаре, 23.00 Окремі вісестав,
Закордонні програми.

Пятниця, 17. березня 1939.

7.00 Радіошкіль дитяча, 7.15 Музика з
пл. 8.00 Дня шкіль, 8.10 Голосарська музика з
пл. 8.30 Радіошкіль пісні, 11.00 Вісеставні піс-
ки, музика з пл., 11.00 Дня шкіль: Гра у
класових, 11.35 Невідома бр. пісенька,
пл. 11.57 Сигнал, 12.00 Побудова ауд.,
14.00 Інформаційна газетка з украї-
нської мови, 14.10 Українська музика з
пл., 14.30 Ал. Писарівський: "Вже, го-
баста та жиди", 14.45 Голосарські віс-
ки, 14.50 Вістка, 14.55 Програма на за-
втра, 15.00 Вісеставні вісестав з міста та
провінції, 15.05 Гейдар, репортаж
для мелодій, 15.20 Скорочений порадник,
15.30 Орк., 16.00 Побудовний дитячий,
16.05 Голосарські вістки, 16.20 Гутірка
з хм. хором, 16.35 Окремі дитячі, 17.00
"Наші сестри", гутірка, 17.15 "Балетний
покази" мелодій на "оркестр", 17.45
Хм. концертні солі, т.я. 18.30 Театр У-
мні: "Ляли" А. Микитюк, 19.15 Рокер,
коштор, орк., скрипка, гітара, сопрано,
20.40 Вч. дитячий, метеоролог, вістки,
спорт, програма на завтра, 21.00 Хор,
Закордонні програми.

Середа, 15. березня 1939.

БАНЬСКА БИСТРИЦА, БРАТИСЛАВА
7.20, 12.50, 15.00, 19.00, 22.15 Вісестав в у-
кранській мові, БЕРЛІН 18.00 Рокер, муз.,
19.45 Тіши музика, БУДАПЕШТ 19.30
Опера, ВІДЕНЬ 18.45 Пісні та балети
Бранка, 19.50 Вісестав в українській мові,
21.00 Нагороджені творчі австр. композити-
торі, 22.45 Легка і танцюва музика,
ДАЛШІНДЕНДЕР 18.15 Камер-
музика, 20.10 Вес. мелодія, ЛІНГТІ 16.00
Рокер, музика, 18.35 Солоїсти, 20.20 Рокер,
коштор, МІЛАН 22.30 Орк. музика,
ПРАГА 18.25 Дитячі, 21.00 Орк., РАДІО
ПАРІ 21.30 Романтичний карнавал у
Парижі, муз. ауд. дитячий інструмент, РІМ
21.00 "Вільний Стрілець" орк. Вебера,
ОФІЯ 18.30 Легка музика, 22.00 Танк.
музика.

Четвер, 16. березня 1939.

БАНЬСКА БИСТРИЦА, БРАТИСЛАВА
7.20, 12.50, 15.00, 19.00, 22.15 Вісестав в у-
кранській мові, БЕРЛІН 18.00 Рокер, муз.,
19.45 Тіши музика, БУДАПЕШТ 19.30
Опера, ВІДЕНЬ 18.45 Пісні та балети
Бранка, 19.50 Вісестав в українській мові,
21.00 Нагороджені творчі австр. композити-
торі, 22.45 Легка і танцюва музика,
ДАЛШІНДЕНДЕР 18.15 Камер-
музика, 20.10 Вес. мелодія, ЛІНГТІ 16.00
Рокер, музика, 18.35 Солоїсти, 20.20 Рокер,
коштор, МІЛАН 22.30 Орк. музика,
ПРАГА 18.25 Дитячі, 21.00 Орк., РАДІО
ПАРІ 21.30 Романтичний карнавал у
Парижі, муз. ауд. дитячий інструмент, РІМ
21.00 "Вільний Стрілець" орк. Вебера,
ОФІЯ 18.30 Легка музика, 22.00 Танк.
музика.

Пятниця, 17. березня 1939.

БАНЬСКА БИСТРИЦА, БРАТИСЛАВА
7.20, 12.50, 15.00, 19.00, 22.15 Вісестав в у-
кранській мові, БЕРЛІН 18.00, 19.00 Ве-
сели мелодія, 21.00 Балетова музика,
БУДАПЕШТ 19.30 Пісн. музика, 22.50
Орк. ВІДЕНЬ 18.30 Пісні та серія,
музика, 18.45 Весели зарпесті мелодія,
19.50 Вісестав в українській мові, ДАЛШІ-
НДЕНДЕР 18.00 Таріт — улюблені
переміщення, 18.35 Хм. тенор Іде до Афри-
ки, 20.10 Орк., МІЛАН 21.00 Симф.
коштор, ПРАГА 18.25 Камерет Дювала,
18.35 Сольон. музика, 19.30 Соль., 20.00
Вісестав, орк., 21.10 Балет Лена, форт.,
опер, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика,
19.35 Опера, 21.15 Скрипка, РІМ 17.00
Концерт тріа, 21.00 "Дя ліно дель кро-
ре" орк. Кареллі, ОФІЯ 18.15 Пору-
шера музика, 19.00 "Корабель-марево"
орк. Вагнера, 22.00 Танк. музика.

Радіокутик.

ІЛЬ ДУЧЕ ВДОВОЛЕННЯ З ІТАЛІ-
СЬКОГО РАДІО.

В нагоді відкриття другого курсу для
радіокуті, який улаштувано
у Римі, Італійським радіофонічним то-
варством ІТАР, міністр народної куль-
тури висловив прихильну промову з
приводу розвитку італійського радіо. Він
висловив передчасно уяву на можливість
реконструкції радіо і на відповідаль-
ність, яка торкається на організацію, то-
му у доріж іх складається тепер велика ви-
мова. На 819 аудіоапарату, які асоціює
окої прохання, щоб принести їх на жур-
налістичні та радіокуті співробітників,
принесли кожного 30 осіб. Міністр отво-
рив, що італійське радіо стало новим
поступком чинником. Крім того висловив
запаси проти безплатної критики дея-
ких абонентів, які не хотять зрозуміти,
що радіо муштує слухати без зайвих
всім проханням держави, та що не може
на жалити, щоб воно задляло бож-
жання всіх радіослухачів. На думку міні-
стра, італійське радіо має велику кон-
кретну зі слухачів віднайти у програмі від-
повіді для себе виклика, коли послухав
і слухачі зможуть її собі зібрати. Напри-
кінці міністр сказав, що Муссоліні зовсім
адоратор з діяльності італійського
радіофонічного товариства ІТАР.

КОНКУРС НА СЛОВА ПІСЕНЬКО.

Французька радіокомпанія Поур-Пари-
ж відкриває конкурс на слова з ома-
ченням темою до мелодій двох відомих
пісеньок, оголошених останні. Призначе-
но перші нагороди за найкращі тексти.
Найбільші слова пісеньки висловити пер-
ред мікрофоном радіокомпанії, відомі
останні. Цей конкурс має великі наглі-
ди на успіх.

Біржа.

ГРОШІ

Львів, 14. березня 1939.

Бельгія Бельгі, 1910—1912, Долари
зверки, 2.2550—2.2900, Долари австр.—
2.3100—2.2800, Фінки, гол. 28100—28000
Франки франк 13.01—13.11, Франки шв.
13.00—12.91, Фунти англ. 24.78—24.91
Гульдени 99.75—100.25, Долари швейц.—
110.25—111.33, Корони австр. 121.45—122.15
Корони швейцарські 1.700—1.720, Лари іт.
210—1600, Марка філіппінська 1070—
1100, Марокк. франк 27.50—27.60.

БРИТВИ І АПАРАТИ до гоління можна
вистати тільки в старій і факховій парфу-
мерії

С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2.

Коперника 15 а і Галицька 16
НАЙБІЛЬШИЙ вибір ножиць до голін-
ня, кишеньових ножиць, ножиць, пиль-
ників, пенсетою та інш. сталевих виробів

Акции.

Банк Польський 110.50, Цукор 44.25—
42.50, Вугіль 43.25—41.50, Лівоні 96.0—
95.25, Моджіа 23.25—23.00, Островець
83.0—83.50, Старожицькі 63.50—63.00, Жи-
рардіа 67.25—67.00.

Папери.

4 і пів внутрішня 68.00—67.50, 3 івнест.
1 ем 97.25, серія 101.00—100.00, 2 ем 97.00
серія 101.00—101.00, 5 конверсійна 68.50
3 козівна 68.00—67.75, 4 прем. доз. 44.00
4 козівна 68.25—68.12.
Тендерів неоподаткованих.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

Львів, 14. березня 1939.

1 кг. масла дос. 3.35
1 кг. масла ботк. 3.40
1 л. молока сот. 17—18
1 л. жиру — 90
Тендерів на масло і яйця знизкові,
на молоко здріжжана.

Подяка.

З воли Всенішнього віднайти від нас
1. березня п. р. наша найдорожша Мама
і Бабуся МАРІА з СКОВЕЛЬСЬКИХ
ЛОУШАНСЬКА. Пройти тямним во-
рем почувалися цією дорогою асоціації
шлях подуми перебісис о. Лесанові В.
Купомському на глобаль проханням соло-
ва при жинці тіла, о. Деміанові О. Тук-
ловичеві за сердечку промову над гробом
отчим І. Сопітківським, сотр. у Бутістці
Вісеставі і о. І. Лопатківським, сотр. у Ко-
марниках за участь у похоронах і всім
прочим, які прихилилися до застаття
цього сумного образу.

Діти, внуки й правнуки.

Подяка.

Види П. Філі Крашного Товариства
Охорони дітей в оман над мелодією у
Львові складає сердечку подяку ВІЛ Па-
лі проф. Раді Левицькій за засвоєний ви-
ступ на концерті української жіночої Ре-
міснито-Промислової Бурси і за жерсто-
вамі заложного гонорару на Бурсу.

ОПОВІСТІ.

Значний Загальні Збори Філі „Сою-
зу Українок-Вісестав" у Львові відбу-
ються 26. березня 1939 р. (в неділю) в
доміні „Народного Мистецтва". Раді
20 а зможуть порадити парад. Нача-
ток год. 17. Коли не збереться зворум,
Загальні Збори відбудуться при землі
кількості в год. 18 на тому самому місці.

Жертви асоціює в Адміністрації „Ді-
ла" за Іванівка Розма Радіа, Балго-
рад зок. 4.—, на Рідну Школу Мелодія
Одеса зок. 5.— і о. асоціює Лопатківський
зок. 4.—; найбіднішим Союз Українок
Варки, зок. 8.—; на Рідну Школу Вос-
ста Бранка Радіа Балгупіль зок. 5.—,
Володимир Мелодія Львів.

МАТРИМОНІАЛЬНЕ

НАВАЛІР літ 38, італієць, має малу
реальність і рену, охочийся з гідною
панною з припадком тиску зомітти „Ді-
ло" під „Теміа". 579 1—1

КУПНО — ПРОДАЖ

ВИКЛЮЧНА продаж дитяч і фортіри,
дитяч суконечки „Ойос" — фабрика
М. Галюк і Сім — Львів, ул. Писарів-
ка Ч. 2 — Тел. 271-14. 427 10-13

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ТОРГОВЕЛЬНИК з дитячими про-
дуктами дисонента, зможеться різном
близь шукає відповідного застаття. Зго-
лошення до Адм. „Діла" під „Мелодія".
544 3-3

РІЖНІ

ПЕЧАТНИ, монограм, ТАВЛИЩ, ви-
соко надруковані парні та шкільні уза-
вжди ретельно застаття ВОЛОДИ-
МІР ІРОШ, Львів, ул. Солов'їна Ч. 2
2816-10

ОГОЛОШЕННЯ

НАЙСМАЧНІШЕ
ПЕЧИВО
на порошк
АРОЗА

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства Охорони Воєнних Могил
у Львові

відбудуться в суботу 25. березня 1939
року в дитячій „Молодої Громаді" у
Костюшка 1 а. І. пов. год. 11.

Період наряд:

- 1) Відкриття Зборів.
  - 2) Відчитання і прийняття протоколу
з попередніх Загальних Зборів.
  - 3) Звіт секретаря і скарбника.
  - 4) Звіт Ревізійної Комісії та звіт
для попечителів Раді.
  - 5) Вибір голоси, 9 членів, з згоду-
ми Раді і 3 членів ревізійної комісії.
  - 6) Виступи й запити.
- Якщо в означеній годині не зможуть
присутні статутує скількість членів
то в год. 18 відбудуться Загальні Зо-
ри, що на основі § 14. статуту рівно
правосильно без огляду на скількість
присутніх.

Голосна Радя Тов. Охор. Воєн.
Могил у Львові.Найкраща до застаття
українська ПАСТА і підліт

включно

з ФАБРИКИ ХІМІЧНИХ
ВИРОБІВ

„БЛИСК"

ЛЕВИЦЬКИЙ І СНА

Станіславів, ул. Жульєвського 1

Кафлярська кооператива

КЕРАМІКА

Львів, Шенгелях 16 а. — Тел. 286-13
виконує всі кафлярські роботи,
має на складі кафлі української
582 продукції. 1-18

Годинники

ПЕРСТЕНІ ОБРУЧІ

СТОЛОВУ ЗАСТАВУ

продовжуйте українська кераміка

Р. ТАРНОВЕЦЬКОГО

Львів - ПІЛУСЬКОГО 13

ПРИЙМАЄ ВСІХ НАПРАВЛЕНЬ - КУПЦІ ЗАСТАВІ І СТОЛІ

Найкращі мужеські одяги замовляти і

українській кравецькій роботі

М. Брунець

Львів, Академічна 24, І. а. Тел. 280

На складі наймодніші кравці й швейні

521 матеріали.

Фіранки, капи, накладки,

алюмінія, мебелі, матеріали в застаття

Френкель і Ліхер

Львів, Лесівська 25, а. павільон

500

ФІРАНКИ, КАПИ ЗА БЕЗЦІННІ

час артис. роботи „ДЕНОРАЦІЯ"

Львів, ЛЕГІОНІВ 29 а. Палак. 100

Орбіа. Купувачі одержують дарунок